

SUOMEN SARJAKUVASEURA RY:N HALLITUS

Veli-Pekka Alare, Sotkankatu 18 B 64,
33230 Tampere 23, puh. 931/27909.

Markku Haapio, Yhteiskoulu,
21570 Sauvo, puh. 921/730 919.

Ilpo Hakasalo (puheenjohtaja), Vaasankatu
19 B 34, 00500 Helsinki 50, puh.
kotiin 713 452, toimeen 733 2743.

Saara Kunnas, puh. kotiin 595 317, toi-
meen 764 093.

Tarmo Koivisto, Koivistonrinne 13-15 C 9,
11100 Riihimäki 10, puh. 914/34033.

Jyrki Laelma, Albertinkatu 13 A 15,
00210 Helsinki 21, puh. toimeen
647 711/286.

Sihteeri:

Terttu Grönfors Kalasääksentie 8G 51,
02620 Karakallio, puh. työ 409932

kotiin 595317

Sarjainfo!

Julkaisija: Suomen sarjakuvaseura r.y.
PL 927, 00101 Helsinki 10, Posti-
siirtotili 35164-9

Jäsenmaksu vuodelle 1974: 10 mk, alle
18-vuotiailta 5 mk. Jäseneksi on helppo
liittyä maksamalla jäsenmaksun postisiir-
totilille. Muistakaa merkitä nimenne,
osoitteenne ja puhelinnumeronne tilille-
panokorttiin!

Osoitteenmuutokset hyvissä ajoin ja kir-
jeellisesti seuran postiosoitteeseen.

Toimitusneuvosto: Juhani Härmä, Heikki
Kaukoranta (vastaava toimittaja, puh.
toimeen 1912734), Timo Reenpää, Jukka
Rislakki, Pekka Tuliara.

Toimitussihteerit: Terttu Grönfors
(409 932), Saara Kunnas (764 093, kotiin
595 317).

Kirjoittajat vastaavat kirjoituksistaan,
joiden mielipiteet välttämättä eivät edus-
ta Suomen sarjakuvaseuran tai Sarjainfon
toimitukseen kantaa.

SUOMEN SARJAKUVASEURA RY:N VUOSIKOKOUS

pidettiin lauantaina 24.11.1973 Helsingin yliopiston kirjaston kahvilassa. Kan-
saa oli kokoontunut tilojen täydeltä.
Tärkeät asiat: Hallituksen kokoonpano
muuttui sen verran että Kersti Juva siir-
tyi lepovuoroon, ja uudeksi jäseneksi
valittiin Sarjainfon tarmokas toimitus-
sihteeri Saara Kunnas. Kiihkeän keskus-
telun ja useiden äänestysten jälkeen
päättiin jäsenmaksua kohottaa vuodeksi
1974 niin, että se on muiden jäsenten
osalta Smk 10.- ja alle 18-vuotiailta
Smk 5.-.

Runsaasti keskustelua käytiin Sarja-
kuvaseuran paikallisosastojen perusta-
mismahdollisuuksista, ja valtuutettiin
hallitus jatkamaan asian käsittelyä.

Onnettomien yhteensattumien vuoksi
luvassa olleet esitelmät siirtyivät täl-
tä kerralta, mutta - toimituksen tekisi
mieli lohduttaa - onhan hyvä että par-
haat asiat ovat edessä - eivätkä takana-
päin.

Lopuksi tutustuttiin kirjaston kokel-
mien sarjakuvatutkimuksiin sekä kutakuin-
kin täydelliseen suomalaisten sarjakuva-
lehtien kokoelmaan.

HUUTOKAUPPA!

Suuri sarjakuvalehtien huutokauppa pi-
detään! Suomen Sarjakuvaseura järjestää
sen! Kaikkien askeleet suuntautukoot sun-
nuntaina, maaliskuun 31. päivänä kello
13 jpp. kohti Balderin salia, joka sijait-
see Helsingissä Aleksanterinkadun numero-
sa 12. Myytävät jutut nähtävänä puolisen
tuntia ennen huutamisen alkamista. Huu-
tokauppaluetteloa voi kysyä seuran sih-
teeriltä

ARTHUR ASA BERGER SUOMEEN

Amerikkalainen populaarikulttuurin
tutkija, professori Arthur Asa Berger
on näillä tietämin tulossa Turun yli-
opiston folkloristien kutsumana vierai-
lulle. Bergerin on määrä käydä myös Hel-
singissä. Mikäli tämä Infon numero ehtii
teille vielä ennen Bergerin tuloa, niin
annammepa neuvon: tarkkailkaa sanomaleh-
tiä. Mikäli vanha käytäntö pitää edelleen
kutinsa niin Berger pitää yleisöluennon,
ja siitä tiedotetaan suurimpien päivä-
lehtien ilmoitussivuilla. Niin, Arthur
Asa Berger siis vierailee Suomessa ma-
liskuun 7.-12. päivinä.

- Bergerin kirjallisista töistä mainitta-
koon pari populaarikulttuuria yleisemmin
setvivää teosta sekä monografia Al Cappin
Li'l Abner-sarjakuvasta.

SARJAKUVASEURALAISTEN LIITYMINEN SERIEFRÄMJANDETIIN

Kävi sitten toisin kuin edellisessä
numerossamme arvelimme. Ruotsin sarjaku-
vaseura Seriefrämjandet siis ottaa jäse-
nikseen muiden pohjoismaisten sarjaku-
vaseurojen jäseniä alennetulla jäsenmak-
sulla.

Seriefrämjandetin jäsen saa neljästi
vuodessa ilmestyvän Thud-lehden. Offset-
painettu 20-24-sivuinen Thud sisältää
uutisia, sarjakuvia käsitteleviä artik-
keleita ja sarjakuvia. Viime aikoina on
ollut juttua mm. Jan Löfvin hienoksi ke-
hutusta Felix-sarjasta, kauhusarjakuvas-
ta, salapoliisisarjoista ja Aku Ankka-
sarjojen yhteiskunnanäkemyksestä, Eng-
lannin sarjakuvamarkkinoista, Mikki-
Hiiri-sarjan poliittisesta puolesta, jne.

Seriefrämjandetin jäsenille avautuu
mahdollisuus ostaa ulkomaista sarjakuva-
lehdistöä ja -kirjallisuutta S:in Inkö-
p-palvelun välityksellä. Palvelu lähettää
säännöllisesti luetteloita ulkomaisista
julkaisuista jäsenilleen, jotka sitten
lähettävät palveluun tilauksensa sekä
tilauksen vaatiman rahasumman. Inköp
kokoaa näitä tilauksia paljon kerrallaan,
hoitaa tilaukset keskitetysti ja aineis-
ton saavuttua postittaa tilaajille. Näin
yksityinen jäsen välttyy kirjeenvaihdon
ja pankkikassien kanssa rehkaamiselta
ja voi käyttää Inköpin monastikin yksi-
tyiskohtaisempaa, ja joka tapauksessa
asiantuntevampaa, palvelua kuin mihin
näiden usein vähän apokryfisten julkai-
sujen kohdalla kirjakaupat pystyvät.
Epäilen, tokko esimerkiksi fanzineja pys-
tyy mikään kirjakauppa kovin helposti ti-
laamaan. Inköpin asiantuntijat pystyvät.
Jäsenetuinä on vielä mahdollisuus käyttää
S:in lainakirjastoa, sekä hyötyä sen jär-
jestämästä huutokauppa- ja myyntitilai-
suuksista.

Sen Seriefrämjandetista hyötyy. Ja
koko homma maksaa Suomen Sarjakuvaseuran
jäsenille 15 Ruotsin kruunua vuodessa.

Kahdella markalla (Smk 2.-) (+ posti-
maksu 70 penniä) voit tilata Thudin näy-
tenumeron Suomen Sarjakuvaseuralta sen
virallisesta osoitteesta. Lähettäkää raha
Sarjakuvaseuran postisiirtotilille. Jos
haluatte heti liittyä Seriefrämjandetin
jäseneksi, lähettäkää Sarjakuvaseuran
osoitteella (PL 927, 00101 HELSINKI 10,
postisiirtotili 35164-9) Smk 14,50. Sar-
jakuvaseura hoitaa yhteydet eteenpäin ja
postittaa Thudin numerot suomalaisille
jäsenille. Valitukset voi lähettää sa-
maan osoitteeseen.

**TURVAA SARJAINFON ILMESTYMINEN
- MAKSA JÄSENMAKSUSI HETI !!!**

TOVERI JUKKA RISLAKKI!

Mä olin vähä kauhian hämmästynyt Sinun jutustas Sarjainfossa 3/73. Kritisoiit Iloisten kuvien piirtäjien päiviä ja Jyväskylän kesää sekä seuraammekin tavalla, jollaiseen pystytään jos jättää tarkistamatta tekstinsä paikkansapitävyyden.

Ensinnäkin jätit tarkistamatta, miten Suomen Kulttuurirahasto apuraha-anomukset käsittelee. Jos olisit tarkistanut olisit osoittanut pääkiitoksen Suomen Kulttuurirahastolle.

Jätit myös tarkistamatta, mitä Iloisten kuvien piirtäjien päivillä puhuttiin poliittisista pilakuvista. Jos olisit käyttänyt edes hattutelinettäsi olisit kait tajunnut, että maan poliittisen pilapiirrännän parhaimmisto tuskin jättää poliittisia pilakuvia käsittelemättä.

Eikö piirtämisen oppiminen tapahdu vähän samaan tapaan kuin opitaan lukemaan? Eli kun on oppinut voi taitoa käyttää oman harkintansa mukaan riippumatta siitä oliko opettaja sininen, keltainen tai punainen, tärkeintä, että hän oli pätevä ja sinä opit. Ja mitä väriin tulee, niin teepä minulle lista, jossa luettelemasi pilapiirtäjät edustavat paitsi ammattitaitoa myös maamme kaikkia puoluekisteriin hyväksytyjä puolueita.

Näyttelyn kokoamisvaikeudet lienet jo tähän mennessä kuullut. Myönnän, että itsekkin - kerallasi - kaipasin Hjalmar Löfvingin loistavia Stalin-parodioita...

Mitä sitten Jyväskylän kesän puheisiin tulee, niin Sinun ammattiuteliaana toimittajana olisi pitänyt perehtyä Jyväskylän kesän organisaatioon tiedostaaksesi miten Sillantaus, Väänänen - tai Sinisalo, jos haluat - yleensä voivat vaikuttaa ohjelmaan. Mutta ilmeisesti lähdit sen vuoksi, että Sillantaus hyökkäsi "tosikoita, purnaaajia ja marisijoita" vastaan?

Suomen Sarjakuvaseuran toiminnan itsenäisyydestä entisenä puheenjohtajana muistanet, että seura on sääntöjensä mukaan puolueeton. Tämä on perusedellytys, jotta seura on yleensä voinut työskennellä populaarikulttuurin hyväksi yhteistyössä yhtä hyvin Jyväskylän kesän kuin mm. Rauhankulttuurikonferenssin, Prismen, Elannon, Turun Ylioppilasteaterin ja Kriittisen korkeakoulun kanssa. Toiminnan tasapuolisuudesta vastaa käsittelemäni seuran moniarvoinen hallitus, joka noudattaa päätöksissään demokratian pelisääntöjä.

Kesän populaarikulttuurikongressissa, joka juhannuksen jälkeisellä viikolla pyörii Jyväskylässä, aiheita tullaan käsittelemään kriittisesti ja myös yhteiskunnallisesti: riippuu tietenkin osanottajista, joten tervetuloa, Jukka, mukaan penkkiriveille! Osanotto on avoin.

Osmo Jokinen, Seuran jäsen
Helsinki

TOVERI JOKINEN,

puuttumatta kaikkiin väitteisiini, selvensi osin asioita. Ja sen jälkeen kun kirjoitin kannanottoni - viime kesänä - olen tullut huomaamaan, että Jyväskylän kesästä 1974 on tulossa oikein lupaava tapahtuma. Sitä paitsi Sarjakuvaseura on komeasti päässyt ja mennyt mukaan rauhan-kulttuuritoimikuntaan, joten eipä ole valittamista. No hyvä.

En moiti seuraamme nyt sen paremmin kuin ennenkään, en tähän hätään laadi listaa parhaista poliittisista pilapiirtäjistä, en kaivannut nimenomaan Stalinin kuvia, en tunnustaudu täydeksi tosikoksi, mutta saan kai silti olla sitä mieltä

- että pilakuvanäyttely oli poliittisesti vajavaisesti edustava (tunnen kyllä kokoamisvaikeudet)
- että oli vähemmän onnistunut ajatus kutsua kurssi koolle vedoten mm. mainospiirrättään muttei lainkaan poliittiseen pilakuvaan
- että kesässä pidettiin muutamia aika outoja puheita.

Nyt siis näyttää hyvältä, Jyväskylässä tavataan!

Jukka Rislakki

Seuran jäsen Helsinki

HYVÄ INFON TOIMITUS!

Olisiko mahdollista saada Sarjainfoon juttua vanhoista suomalaisista ns. klasikoista sekä luettelon suomenkielisestä kirjallisuudesta?

P.S. Onko Carl Barks piirtänyt muita sarjoja kuin Aku Ankkaa? (Vastausta toivoen!)

Pertti Pöhö

Riihimäki

Pertti Hyvä!

Mukava kun olet esittänyt ehdotuksia Infossa käsiteltäviksi aiheiksi. Jo tässä numerossa on, kuten huomaatkin, Pekka Tuliaran juttu parista suomalaisesta sarjakuvanpiirtäjästä. Toivomme kovasti voivamme jatkaa suomalaisen sarja- ja pilakuvaperinteen kartoittamista. Mitä suomenkieliseen sarjakuvaa käsittelevään kirjallisuuteen tulee, sitä on enin olemassa lehtikirjoituksina, joihin on luonnollisista syistä myöhemmin aika vaikea päästä kiinni. Sarjakuvaseuralle on jo aika pitkäänkin tullut vastaavanlaisia kyselyitä, joihin olemme tietojemme mukaan vastanneet. Nyt on suunnitteilla sarjakuvakirjoitusten arkistointi leikkeiden ja kopioiden muodossa. Arkisto toimisi jonkinlaisena tämän alan tietopankkina, Sarjakuvaseuralle voisi osoittaa tiedusteluita, ja seura pyrkisi lähettämään kirjallisuusluetteloita ja toi-

vottaessa myös jäljenteitä artikkeleista. Kaukorannan ja Kemppisen Sarjakuvat -kirjan lopussa on laaja kirjallisuusluettelo, joka auttaa sinua, ja Heikki Kaukoranta on julkaissut nimenomaan lehtiarikkeleiden suuntaan laajennetun vastavanlaisen bibliografian Bibliophilos -lehdessä vuosina 1970-71 (kaksiosaisena juttuna). Bibliophilosta voi tiedustella kirjastoista, ja Sarjakuvaseuran arkistossakin bibliografia taitaa olla. Jos haluat, voit tilata meiltä valokopion. - Mitä sitten Carl Barksin piittämisiin tulee, hänestä on jo aika tavalla juttua Sanoman julkaisemissa isoissa Minä Aku Ankka - ja Minä Roope-setä -kirjoissa. Sarjainfon tämän vuoden toinen numero on Walt Disneyn tuotannolle omistettu erikoisnumero. Ehkäpä siinä jo on lisätietoja Barksin muista töistä.

Infon Toim.

SARJAINFON TOIMITUKSELLE

--- Sitten itse Infoon jonka kahteen saamaani numeroon jo kerroinkin olevani tyytyväinen. Tuskinpa lehteä kovinkaan paljon näissä puitteissa voi kehittää (joko tulisi sanoneeksi että ilmestymistiheydessä olisi hieman petraamisen varaa?) mutta mikäli rahaa löytyy niin lehden sivumäärää olisi tietysti lisättävä puolella (tekstisivut halvimmalle mahdolliselle paperille, kuvat taas hieman paremmalle) ja jokaiseen numeroon olisi sisällytettävä joku merkittävä sarjakuva, lehti olisi pyrittävä saamaan ainakin suurimpiin R-kirjan myyntipisteisiin jonka jälkeen sille olisi annettava kulttuurin nimissä valtion apurahaa. Jospa se siitä sitten lähtisi pyörimään. Olen näkevinäni ulkoasultaan ja miksei osin sisällöltäänkin tuollaisen FilmiHullun tapaisen julkaisun joskaan Sarjainfollla ei olisi mitään syytä olla yhtä sitoutunut ja maallikolle vaikeaselkoinen. Siis jotain Sarjaksen ja FilmiHullun väliltä. --- Yksi oikeastaan aika merkittäväkin puute Infossa nykyisellään on (ilmestymistiheyden ohella, ellen jo tullut maininneeksi) - siitä puuttuvat kokonaan Suomessa par'aikaa ilmestyvien sarjakuvalehtien arvostelut. Mielestäni tällainen osasto on suorastaan välttämätön ja vaatii lisäksi tilaa useamman sivun verran. Lisäksi kannattaisi varmasti ruotia jokaisessa numerossa hieman perinpohjaisemmin ainakin yksi hiljattain julkaistu sarjakuva, tai ehkä parikin tällaista sarjaa yhdessä sivunmittaisessa jutussa. ---Entä sitten ajankohtaisuus: viime vuonna Info kertoi Hesari-kirja-alusta leista alan kirjoista - jälkikäteen! Tämä on jo sadismia tämä! Tänä vuonna tilanne ilmeisesti säilyy ennallaan, ensi vuonna olisi syytä ehtiä ennen alaa.

P.S.
Kasakkamäki

HYVÄ P.S.

Kiitokset jätteistä näkökannoistasi, katsomme tulevaisuuteen luottavasti ja näemme mekin Sarjainfon luonnostelemasi kaltaisena. Mutta kaikki on kiinni rahasta, ajasta ja avustajista. Kirjoittakaa! Ottakaa yhteyttä! Lähettäkää kirjoituksia!

Toimitus

TOIMITUKSELTA KYSYTTYÄ

- Kuinka fanzineita tilataan?

Vastaus: Seuralla ei valitettavasti ole välitystoimintaa ainakaan vielä, joten homma on hoidettava itse. Fanzinen osoite ja hinta katsotaan Sarjainfosta (viime numeroissa esitelty kymmeniä fanzineita) Ilmoitettu hinta on useimmiten "overseas" hinta, siihen ei siis pitäisi tulla mitään lisä pöytä. Valuuttaliikennettä hoitavasta pankista lunastetaan tarvittavan suuruinen shekki - syynä "ulkomaisen aikakauslehden tilaaminen" - joka sitten postitetaan fanzinelle ilmoitettua montako ja mitä numeroita haluaa ostaa. Jotkut fanzinat ovat kuitenkin päiväperhoja, joten on ehkä viisainta aivan ensiksi kirjoittaa ja pyytää tilata tai ostaa fanzineita. Vastauksen saatuaan tietää onko julkaisu elossa vai ei.

- Onko totta, että Octobriana on neuvostoliittolainen underground-sarjakuva? Vastaus: Ruotsalainen Åke Nelander kertoo Thudissa nro 17, että Octobriana on tshekkoslovakialaisen Petr Sadeckyn huijausta. Sadecky salakuljetti länsimaissa julkaistun Octobriana-aineiston Länsi-Saksaan vuonna 1967. Sarjakuvan olivat luoneet eräät tshekkoslovakialaiset taiteilijat puolileikkilään, ja sitä oli lisäksi kopioitu ja muuteltu, kertoo eräistä Sternille antamassaan haastattelussa. Piirtäjät olivat Bohumil Konecny, Sdenek Burian ja Milos Novak. He tekivät sarjaa Sadeckyn tilauksesta nimellä Amazonia, ja väittävät, että se oli tarkoitettu seikkailusarjaksi eikä "neuvostoliittolaiseksi oppositiosarjaksi".

Time 17.12.1973 esitteli 61-vuotiaan amerikkalaisen animaattorin Charles "Chuck" Jonesin. Jutusta käy ilmi, että Jones on tehnyt animaatioelokuvia 40 vuotta ja luonut monet kuuluisat hahmot, jotka ovat pystyneet elämään Disney-imperiumin ulkopuolella. Hän työskenteli Warner Bros yhtiössä 40-luvulta alkaen ja kehitti mm. Bugs Bunnya ja Daffy Duckia sekä loi itse karhuperheen, Pepe-skunkin ja myöhemmin hyvin suosituksi tulleen Maantiekiihtäjän ja Kojootin. Jones on johtanut 250 elokuvan tekoa. Hän toimii nykyään television palveluksessa.

VETURIMIIES-LEHDEN SARJAKUVASANKARIT

Veturimies-lehti on Suomen Veturimiesten Liiton (entinen Suomen Veturimies-yhdistys) äänenkannattaja. Lehdessä julkaistaan etupäässä veturimiesten työasioita, järjestötoimintaa ja rautateiden kehitystä koskevia uutisia. Oma jieni sijansa siinä on aina myös ollut rautatieläisten elämässä liittyvillä kaskuilla ja pilakuville. Jotkut rautatieläiset muistanevat, että tässä lehdessä on aikanaan, tarkemmin sanoen vv. 1938-1949, julkaistu myös sarjakuvia. Koska lehti leviää vain rautatieläisten keskuuteen ja on siten ilmeisesti jäänyt muille suomalaisille aivan tuntemattomaksi, lienee aiheellista hieman esitellä muillekin näitä vaatimatonta, mutta erään ammattikunnan elämää aikanaan hauskalla tavalla kuvanneita sarjoja. Näissä sarjakuissa heijastuu mielenkiintoisella tavalla myös sota- ja pulavuosien elämä Suomessa.

Ensimmäiseen sarjakuvasankariinsa saivat Veturimiehen lukijat tutustua v. 1938 joulunumerossa. Tällöin lehden toimituksen puolesta lyhyesti esiteltiin lukijoille veturinläämmittäjä Anselmi Häkypää ja niin alkoi sitten samassa numerossa tämä sarjakuvasankari viisivuotisen uransa lehden sivuilla, aluksi nimellä läämmittäjä Anselmi Häkypään mietelmäjunnauksia.

Häkypää on luonteeltaan (ja ulkonäöltäänkin) hieman Pekka Puupäästä muistutava hyväntahtoinen törmäilijä, joka joutuu väliin kaikenlaisiin komelluksiin ammatissaan veturinläämmittäjänä (ja kuljettajakurssin suorittaneena myös kuljetajan tehtävissä) sekä myös yksityis-

elämässään. Sarjassa käytetään silloin tällöin ammattisanastoa, joka saattaa veturimiesammattia tuntemattomasta kuulostaa melko oudolta. Häkypäällä on morsian, joka kerran kysyy häneltä: "Anselmi armaani, näytänpä kuinka rautatieläinen rakastaa." Tähän Anselmi vastaa: "Olkoon menneeksi! Ensin koplataan kädet ristiin näin, aivan kuin varakoplingit, sitten painetaan huulet tiiviisti vastakkain ihan niinkuin lämpöjohtoon pakningit."

Nämä rakastajan otteet ilmeisesti osoittautuivat tehokkaiksi, koska joulukuussa 1939 Häkypää jo suunnittelee avioliittoa ja käy pyytämässä lomaa jouluksi häitä varten. Saatuaan varikonpääliköltä vastauksen, että lomaa olisi pitänyt tulla anomaan jo paljon aikaisemmassa vaiheessa, hän vastaa hämäläiseen tapaan: "No kuinkahan sitten on seuraavan joulun kanssa?" Häistä ei kuitenkaan tule mitään ja kesällä 1943 väliä Mari-morsiamen kanssa menevät lopullisesti poikki. Syynä se, että Häkypää havaitsi morsiamensa haisevan tupakalle (Mari ei itse tupakoinut).

Kuten tämän tyypillisille sarjakuvasankareille usein on ominaista, Häkypäkin silloin tällöin osoittaa yllättävää kekseliäisyyttä, kuten lähettämässään juoksupojan asialle ja antaessaan tälle vanteen ja kepin mukaan, jotta matka joutuisi nopeammin.

Rautatieläisenä Häkypään ei tarvitse osallistua varsinaiseen asepalvelukseen, mutta sota-aika kuvastuu kuitenkin sarjassa taustalla. Joskus Anselmi huolestuneena tihyilee taivaalla näkyviä vihollisen lentokoneita ja joutuessaan ajamaan junan rintaman läheisyyteen hän varmuuden vuok-

YKSI
LÄMMITTÄJÄ
ANSELMI
HÄKYPÄÄN
MIETELMÄ-
JUNNAUKSISTA
VUOSILTA
1938-1941

si hankkii itselleen lumipuvun. Pula-ajan ongelmista hän selviää usein nokkeluudellaan. Kun työtoveri kysyy häneltä miten hän on särvinkysmyksen ratkaissut, hän vastaa: "Kiitos, joustavasti. Eväskontissa minulla on leipää ja tällainen kinkkua esittävä postikortti. Sitten minä katselen sitä korttia niin kauan kunnes tulee vesi suuhun, sen veden mukana nieläsen sitten aina leivänpalan alas." Mutta yrittäessään hamstrata kinkkua itselleen jouluksi joutuu hän kuitenkin kiinni ja saa sakot joululahjaksi.

Sarjan on piirtänyt Jalo Maunula varsin hallitulla ja omaperäisellä tyyllillä. Veturit ja työympäristö yleensäkin tuntuivat hyvin asianmukaisesti kuvatuilta. Maunula olikin itse veturimiehenä Pasilan varikolla noihin aikoihin. Sen jälkeen hän on tietyvästi toiminut mainosalalla ja itsenäisenä taiteilijana. Sarja on yleensä piirretty kolmiruutuisen päivästripin muotoon, paitsi joulunumeroissa, joissa se usein on kuusiruutuisena "sunnuntaisarjana". Kuten yllä kuvatuista esimerkeistä käynee ilmi, on sarjan huumori laadultaan tyyppillistä suomalaisen pilasarjan vanhahtavantyyllistä vitsailua, joka joskus kuitenkin sisältää melko omaperäisiäkin oivalluksia.

Tammikuussa 1944 eivät lukijat enää tapaakaan Häkää lehdestään, vaan yllättäen uusi Lapio-Immu -niminen sankari on astunut hänen tilalleen. Tämä veturinkuljettaja Yrjö Salo piirtämä sarja jatkaa edeltäjänsä perinteitä. Päähenkilönä on jälleen verurintammittaja, kuljettajakurssin tosin suorittanut, hieman veltontyylinen kaveri, tyyppiltään piirtäjän omien sanojen mukaisesti "pienstä epäonnea täynnä oleva mutta parastaan yrittävä luonne". Hänen pitkä tukkansa on sarjan alussa aivan nykyistä muotia. Niinpä häntä jo toisessa sarjassa vaaditaan menemään parturiin. Lieneekö parturi leikkannut liikaa, vai mistä johtuu, mutta jo neljännessä sarjasta lähtien hän on selvästi kalju. Saman vuoden marraskuun numerossa on sikäli erikoinen tapaus, että

siinä sarjan piirtäjä haastattelee omaa luomustaan pienen pakinan muodossa. Näin saamme tietää, että Immu porvarillinen nimi on Immu Lapionheimo ja hänellä on, toisin kuin edeltäjällänsä, salaisena aseenaan perhe, vaimo Eulaalia ja kolme lasta. Nämä eivät kuitenkaan kovinkaan paljoa sarjassa esiinny.

Kuten Häkää, Immukin kokee etupäässä pieniä vastoinkäymisiä, löytää jouluaattona eväskontistaan lasten leluja, jne. Hän ei kuitenkaan pahemmin masennu, vaan optimistesena luonteena näkee usein harmeissa myös niiden valoisan puolen. Kun sukset hiihtomatalla katkeavat, toteaa hän vain, että saapahan Eulaalia hyvät kahvipuut. Immu on myös velvollisuudentuntoinen. Hän muistuttaa sarjassa lukijoita SVY:n jäsenmaksujen maksamisesta ja osallistuu säännöllisesti yhdistyksen vuosikokoukseen.

Ajan henki kuvastuu hauskaasti myös tästä sarjasta. Autoissa on puukaasuttimet, Immu ostaa mustan pörssin porsaita ja poimii radan varteen tippuneita kahvinpappuja. Vihollisen pommejakin saat- taat joskus tipahdella radalle, vaikka Immu jo lopulta näkeekin uuden vuoden tinassa rauhanenkelin keittämässä ihan oikeata kahvia. Lapio-Immu on piirrostekniikaltaan edeltäjänsä vaatimattomampi sarjakuva, mutta on kuitenkin hengeltään aito ja persoonallinen tuote sekin. Sarjan tekijä, veturinkuljettaja Yrjö Salo on myös kirjoittanut itse kuvittamiaan pakinoita lehteen, myöhemmin

laatinut lasten kirjan sekä kuvittanut Veturimieskaskuja -nimisen opuksen.

Lapio-Immun sarjakuva jäi paria vuotta lyhyemmäksi kuin Häkää, sillä v. 1947 alussa ilmestyi Veturimieslehteen täysin uudentyyppinen sarjakuva, Aavejuna. Tämä Ari Ajannon piirtämä ja kertoma seikkailusarja oli sijoitettu lähitulevaisuuteen, vuodelle 1970, television ja näköpuhelimien(!) aikakaudelle. Sarjan alussa sen sankari, insinööri Pekka Kontio kokeilee isänsä, kuljettaja Kontion kanssa Pasilan varikolla uutta mullistavaa keksintöä, atomiveturia. Sen valmistus onnistuukin rahoituksen järjestettyä Pekan tyttöystävän rikkaan teh-

Tammikuussa 1944 eivät lukijat enää tapaakaan Häkää lehdestään, vaan yllättäen uusi Lapio-Immu -niminen sankari on astunut hänen tilalleen. Tämä veturinkuljettaja Yrjö Salo piirtämä sarja jatkaa edeltäjänsä perinteitä. Päähenkilönä on jälleen verurintammittaja, kuljettajakurssin tosin suorittanut, hieman veltontyylinen kaveri, tyyppiltään piirtäjän omien sanojen mukaisesti "pienstä epäonnea täynnä oleva mutta parastaan yrittävä luonne". Hänen pitkä tukkansa on sarjan alussa aivan nykyistä muotia. Niinpä häntä jo toisessa sarjassa vaaditaan menemään parturiin. Lieneekö parturi leikkannut liikaa, vai mistä johtuu, mutta jo neljännessä sarjasta lähtien hän on selvästi kalju. Saman vuoden marraskuun numerossa on sikäli erikoinen tapaus, että

tailijaisiin ansiosta. Mutta pian veturista kiinnostuu myös "häikäilemättömän gangsteriliiga", jonka johtajana toimii keinotteliija ja liikemies Kyttä. Tapahtumat etenevätkin sitten ripeästi gangsteriliigan häikäilemättömästi yrittäessä saada keksintönsä haltuunsa. Valitettavasti piirtäjä ei ole kuitenkaan tyytynyt jatkamaan näissä kotoisissa jännitysmaisemissa, vaan sarjassa tapahtuu pian yllättävä käännös entistä fantastisempaan suuntaan. Atomiveturia kehitetään edelleen vesiaaveeksi ja lopulta avaruusveturiksi. Sarjan loppuvaiheessa seikkaillaan sitten jo vieraitten planeettojen tuntumassa. Alex Raymondin "Iskevän Salaman" (Flash Gordon) tai samoihin aikoihin vaikuttaneen ruotsalaisen Eugen Semitjovin "Antti Salaman" (Allan Kämpe) vaikutus tuntuu selvästi. Seikkaileva kolmikkokin, sankari Pekka Kontio, parrakas tiedemies Zolt ja tämän mustasukkainen tytär, ovat kuin suoraan Iskevästä Salamasta peräisin. Sarjan juonenkehittelyssä on havaitsevinan jonkinlaista epäjohtomukaisuuksia. Sarjan kaksi naishahmoa tuntuvat vähillä sekoittuvan keskenään ja keinotteliija Kyttä katoaa oudon aikaisessa vai-

heessa kuvasta huolimatta pahaenteisesta uhkauksesta: "Me tapamme vielä, nuori mies!"

Piirrostekniikaltaan sarja on alussa kiitettävän huolellista työtä. Lupaava alku tuottaa kuitenkin ennen pitkää pettymyksen kun sarjan taso alkaa laskea kuin lehmän häntä ja viimeiset osat ovat jo luvattoman huolimattomasti sutaistuja. Liekö sitten piirtäjän innostus lopahtanut kesken vai mikä lie ollut tähän syytä? Sarjasta olisi nimittäin voinut kehittää todella hyvän, sillä sen alku oli salaperäisyydessään ja kotoisissa maisemissa pysyessään varsin lupaava eikä piirtäjältäkään ilmeisesti kykyjä suinkaan olisi puuttunut. Yksi hänen seikkailusarjansa on aikoinaan ilmestynyt Helsingin Sanomissakin.

Aavejunan happy end-jakso julkaistiin tammikuussa 1949 ja sen koommin ei Veturimies-lehdessä ole sarjakuvia esiintynyt. Tämä on valitettavaa, sillä kaikkine puutteineenkin em. sarjat varmasti toivat

Lapio - Immu romuttaa

YLÄ:
LAPIO-IMMU PITÄÄ
HUOLTA VR:N
ASIOISTA

OIKEALLA:
SARJAKUVASANKARIT
KOHTAavat TOISENSA
VETURIMIEHLEHDEN
25-VUOTISJUHLA-
NUMEROSSA
1946

Lapio-Immu ja Häkäpää

OLI VUOSI 1970. ERAASSA ENT.
PASILAN VARIKON PAJASSA
OLI INS.KONTIO, ISÄNSÄ, KULJ.
KONTION KERA ATOMI PUUHISSA.

ON KYSYMYKSESSÄ MULLISTA-
VA KEKSINTÖ: **ATOMIVETURI**
KONTIOT KOKEILEVAT SALAA
HYLJÄTYSSÄ, VANHASSA PAJASSA.

POIKANI! ONNITTELEN!
SE ONNISTUI. MALLIVE-
TURI TOIMII!

ISÄ! NYTON SAA-
TAVA RAHAA!!
PUHUN JINEKSELLE
EHKÄ HÄNEN ISÄ-
SÄ AUTTAA MEITÄ!

ISÄSI ON MILJONIKKO
LUULISIN HÄNEN TUKEVAN MI-
NUA. NORMAALIVETURI ON
RAKENNETTAVA, SILLÄ MALLI
ON JO KOKEILTU!

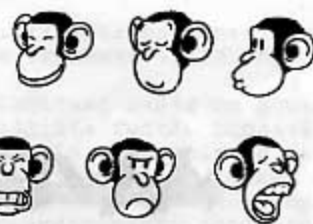
MALJA
ASIALLES!
EN USKO
KYLÄ...
ETTÄ ISÄ
AUTTAISI
SINUA.

KUTEN AAVEJUNAN SANKARI MYÖS SARJAN PIIRTÄJÄ ON TIEITÄVÄSTI VETURIMIEHEN
POIKA. SARJA VL:STÄ N:O 1/1947.

oman virkistävän lisänsä tämän ammattileh-
den muuten niin asialliseen sisältöön. Ju-
nia ja veturielämää ei sarjakuvissa muu-
allakaan liene juuri käsitelty. Kirjalli-
suudessa on juna silloin tällöin käy-
tetty varsin tehokkaasti hyväksi, varsinkin
salapoliisiromaaneissa (esim. Agatha
Christien klassillinen "Idän pikajunan
arvoitus" tai Seichi Matsumoton äsken
suomennettu "Junaongelma"). Viime vuosina
on elokuvissa ja TV:ssä myös nähty usei-
takin hyviä junaseikkailuja (esim.

Frankenheimerin "Juna" ja monet lännen
filmit) sekä myös koomillisia kuvauksia
(Buster Keatonin kuuluisa "Kenraali" ja
TV:n äskettäinen "Rautatie"). Luulisi
siis junien aina romanttisesta aihepii-
ristä löytyvän hyvinkin ainesta ainakin
vauhdikkaalle seikkailusarjakuvalle ja
miksipä ei myös rautatieläisten arki-
elämää Häkäpään tai Lapio-Immun tapaan
kuvailevalle humoristiselle sarjalle,
jos vain joku piirtäjä asialle omistau-
tuisi.

ANIMAATIOELOKUVA UINUU RUUSUSEN UNTA SUOMESSA

ANIMAATIOELOKUVIA PIDETÄÄN VIELÄ VAUTE-
TAVAN USEIN PÄKKÄNÄ LASTENVIIHTEENÄ,
VAIKKA TEKNIKKANA ON MITÄVÄÄ SAAYUTUKSIA
TIEDE- JA OPETUSELOKUVIENKIN ALUEELLA.
ANIMAATIOELOKUVIEN MAHDOLLISUUKSIA
JA MENETELMIÄ ON TAIDETEOLLISESSA KOR-
KEAKOULUSSA TUTKINUT TYÖRYHMÄ TIMO
PARNIALA, KIRSTI BRANDT, TARMO KOIVISTO,
GUA VAINIO, HANNU VIRTANEN JA ANTTI
PERÄNNE, OPETTAJA-ASIAKUNNANA.
TYÖRYHMÄN AVUSTAJINEEN VALMISTAMA
ANIMAATIOJAKSO KOTIMAISEEN LASTEN-
ELOKUVAA HERRA HUU - JESTAPA
JEPULIS ON NIITÄNYT RUNSAASTI KINOSTA.

Elokuva-animaation liikevaikutelma
luodaan siten, että kuvaushetkellä sekä
kamera että kohde, esim. piirros, valokuva,
joukko pahvin paloja, nukke tai jokin
muu esine ovat liikkumatta paikallaan.
Tavallisesti yhden tai kahden ruudun
otoksen jälkeen vaihdetaan kuva tai lii-
kutetaan esineet seuraavaan asentoon,
joka jälleen kuvataan jne. Nyt hämätään
silmää ja esitetään peräkkäin 24 täl-
laista kuvaa sekunnin aikana. Silmä ei
tässä vauhdissa enää näe 24 erillistä
kuvaa, vaan sekunnin pituisen liikkeen,
animaation.

TEKOTAPOJA ON LUKEMATTONIA

Kaikki animaatiot eivät ole piirret-
tyjä. Hiljattain televisiokuuluttajatar
ilmoitti herttaisesti, mutta erheelli-
sesti, että nyt seuraa ohjelmassa piir-
retty nukkefilmi. Saivarrellen: tällai-
siakin on, tunnetuin ehkä Disneyn koko-
illan piirretty Pinocchio, jonka sankari
on puunukke.

Piirretyksi elokuvaksi pitäisi nimit-
tää vain piirtäen animoitua filmiä. Ir-
rallisten, vaikkakin piirrettyjen kap-
paleitten käyttäjä ei animoi piirtäen,
vaan näitä kappaleita liikutellen.

Rajojen vetäminen ja tekniikoiden
karsinointi tällä tavoin on kuitenkin
tarpeetonta, jopa mahdotonta. Erilaisia
tekotapoja voidaan näet muunnella ja
yhdistellä kerrassaan uskomattomin ta-
voin. Esimerkkinä mainittakoon eräs jo
20-luvulla valmistettu elokuva. Kameran
edessä oli taso, joka muodostui nostet-
tavista ja laskettavista puupuikoista.
Jyrkässä ristivalaistuksessa näitten
varjoilla saatiin aikaan kuva, jota voi-
tiin muuttaa otosten välillä. Selvin,
kaikki tekniikat kattava nimitys näille
on animaatio-elokuva.

Vertailtaessa eri tekotapojen työ-
läytystä ja kustannuksia suhteessa saavu-
tettuun lopputulokseen huomataan suuria
eroja. Esim. täyspiirretty on irtokappa-
letekniikkaa huomattavasti kalliimpi ja
vaatii enemmän työtä ja taitoa. Toisaal-
ta se antaa merkittävästi laajemmat il-
maisumahdollisuudet ja sujuvamman liik-
keen.

MITEN PIIRRETTY ELOKUVA SUOMESSA TEH- DÄÄN

Esimerkkinä on Taideteollisen kor-
keakoulun (TTK) Kuvallisen viestinnän
laitoksella valmistettu animaatiopro-
jekti, jonka Suomen Elokuvaosuuskunta
tilasi elokuvaansa Herra Huu - Jestapa
jepulis. Animaatiojakson käsikirjoituk-
seksi sovittiin M.A. Nummisen lasten-
laulu Apina ja Gorilla, jonka pituus oli
55 sekuntia. Materiaalikulujen peittä-
miseksi varattiin 5.000.- mk. Näin pie-
nen budjetin mahdollisti ilmainen oppi-
lastyövoima.

Piirrosanimaatio oli itsestään selvä
toteutustekniikka, koska siitä opittai-
siin eniten. Ryhmä päätti olla jäljit-
telemättä tunnettuja esikuvia ja pyrkiä
omaan yhtenäiseen kuvailmaisuun, joka
olisi riittävän selkeä ja realistinen
lapsille. Laulussa esiintyvä väkivalta
yritetään esittää pelottavana ja tuomit-
tavana, ei riemastuttavana, kuten mo-
nissa piirretyissä on perinteisesti teh-
ty (esim. Tom & Jerry).

Tapahtumien taustaksi valittiin tuttu
suomalainen ympäristö. Miettimisen ja
luonnostelun jälkeen hahmotettiin fil-
min eri tyypit. Sitten laulu ajoitettiin
filmiruuduittain, jolloin nähtiin mm.
montako kuvaa kuhunkin tapahtumajaksoon
käytettäisiin.

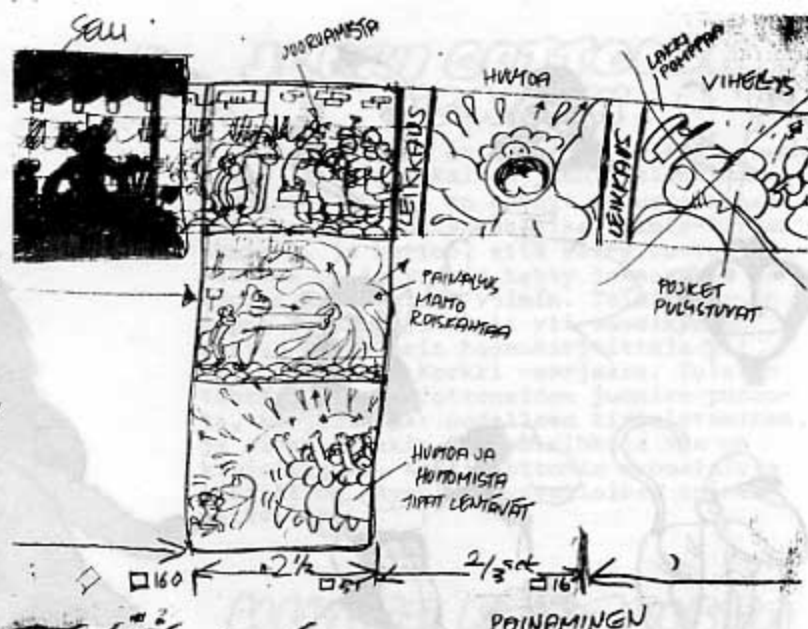
Kun filmin kuvallinen ja elokuvatek-
ninen käsikirjoitus eli storyboard yri-
tettiin laatia tämän ajoituksen mukaan,
huomattiin kesto aika riittämättömäksi
sisällön ymmärrettävään kuvalliseen il-
maisuun. Suunniteltua esitysaikaa jou-
duttiin jatkamaan noin kolmeen minuut-
tiin. Myös valmistusaika kaksinkertaistui
14 kuukauteen.

Liikesarjojen piirtäminen eli ani-
mointi kesti neljä kuukautta ja puh-
taaksi piirtäminen kuukauden. Seuraavak-
si piirroksat kopioitiin läpinäkyvälle
selluloidikalvolle. Työ tehtiin xero-
menetelmällä. Näin voitiin toistaa lyi-
jykyäviivan pehmeys ja varjostukset
selluloidille.

Animointien väritys oli aikaavievin
vaihe. Erikoisvärit tilattiin Espanjas-
ta. Kalvot maalattiin keskimäärin vii-
dellä värillä. Taustojen ja kuvausoh-
jeitten valmistuttua aloitettiin kaksi

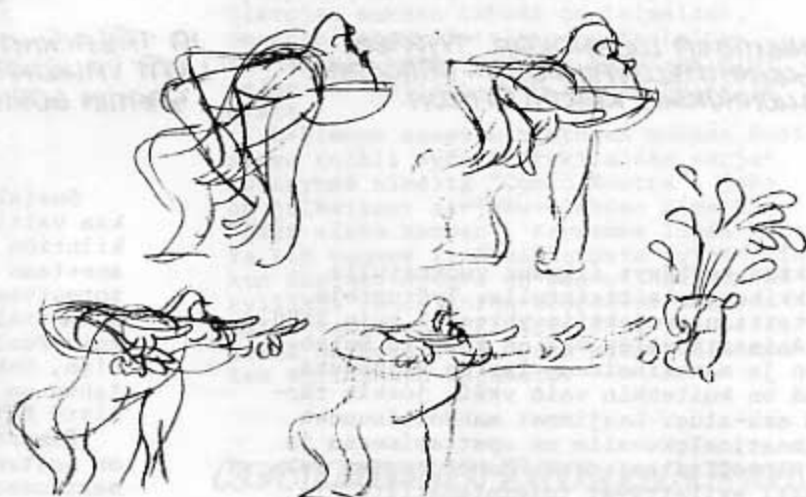
NÄYTE STORYBOARDISTA: KOHTAUK-
SESSA APINA JA GORILA KYSELEVÄT
ÄMMILÄ, ONKO MAITO LÄMMINTÄ.
GORILA SUORITTAU TIEDUSTELUN
PAINAMALLA YHDEN EUKON SYLISSÄ
OLEVIA MAITOPUSSEJA SORMELA.
PUSSIT PURSKAHTAVAT RIKKI JA
MAITO KASTELEE ÄMMÄT, JOTKA
ALKAVAT HUUDELLA POLISIA APUIIN.

ANIMAATIOELOKUVAN STORY-
BOARDISTA SELVIÄÄ KOHTAUSTEN
KESTOAIKA, FILMIRUUTUMÄÄRÄ,
KAMERA-AJOT, LEIKKAUKSET, RISTI-
KUVAT, HIMMENNYKSET JNE, ÄÄNEN
KÄYTTÖ JA KUVAN LAYOUT.

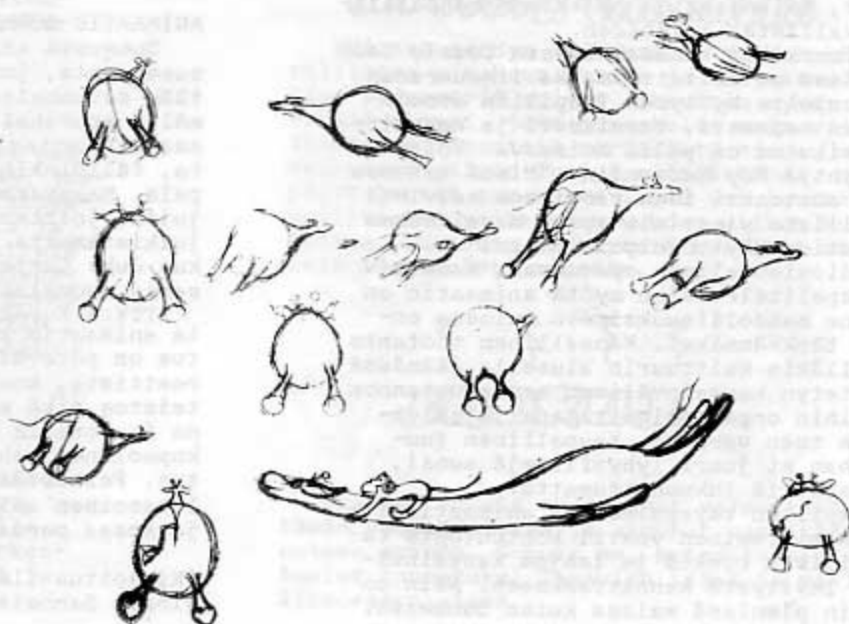

ANIMAATIOLUONNOKSIA KYSEI-
SEEN KOHTAUKSEEN. VARSI-
NÄINEN ANIMOINTI TAPAHTUI
YKSINKERTAISTAEN SITEN,
ETÄ PIIRRETTÄÄN LIIKKEEN
ENSIMMÄINEN JA VIIMEINEN
KUVA, NÄIDEN AVULLA KES-
KIMMÄINEN. SITTE ENSIM-
MÄISEN JA KESKIMMÄISEN
SEKÄ KESKIMMÄISEN JA VII-
MEISEN VÄLIIN JNE.

ISOMMISSA YMPYRÖISSÄ
PÄÄANIMAATTORI TEKEE
SUUNNITTEEN JOKA NELJÄNNEKSEN
KUVAN JA NS. IN-BETWEENER
LOPUT - NS. VÄLIKUVAT.

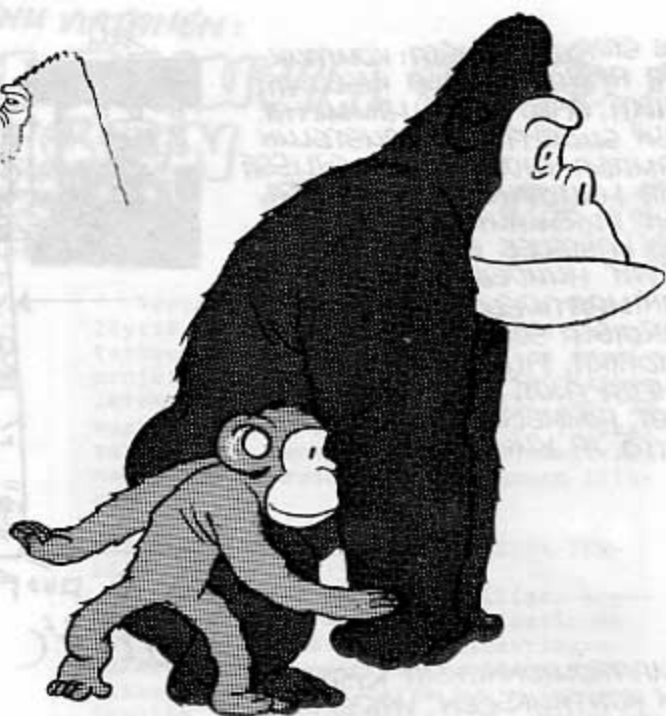
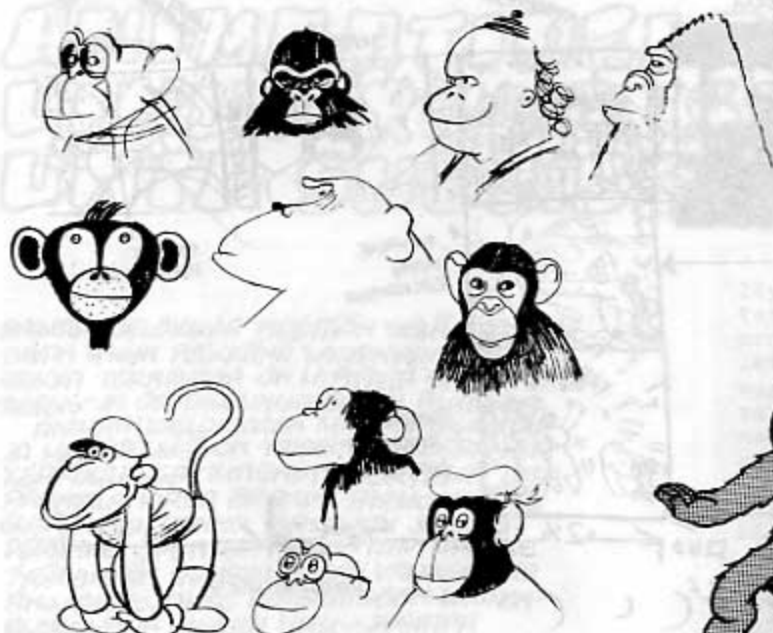

ANIMAATIOLUONNOKSIA
KIRAHVIN JA APINAN LENTO-
RETKEEN MAAPALON YMPÄRI.
NIISTÄ NÄKYVÄSTI,
MITEN PALLOA ON KÄYTTÄY
PERUSMUOTONA HELPOTTA-
MAAN KIRAHVIN TARKAS-
TELUA ERI KUVAKULMISTA.

KÄÄNNÄ SIIVU!

MUUTAMIA LUONNOKSIA TYYPPIEN
SUUNNITTELUVAIHEESTA. KAIKKIAAN
LUONNOKSIA KERTYI SATOA.

JA TÄILÄISINÄ KAVERUKSET LOPULTA KÄVE-
LIVÄT VALKOKANKAALLE. 32:LLÄ PIIRROKSELA
SAATIIN GORILLA OTTAMAAN KAKSI JA APINA
NELJÄ ASKELTA.

viikkoa kestänyt filmaus vuokratulla trikkikuvauslaitteistolla. Työtunteja käytettiin projektiin yhteensä noin 2500.

Animaatio-elokuvaa on totuttu katso-
maan ja markkinoimaan lasten viihte-
enä. Tämä on kuitenkin vain yksi, joskin tär-
keä osa-alue. Laajimmat mahdollisuudet
animaatioelokuvalla on opettamisessa ja
havainnollistamisessa. Monet muuten sel-
keästi esitettävät toimintamallit, ti-
lastot, tilanteet ja paikat on mahdollis-
ta kuvallistaa animoiden.

Esimerkiksi kanadalaisessa Cosmic Zoom
-filmissä on esitetty matka linnunradan
ulkopuolelta hyttysen imupillin atomin
yttimeen nopeasti, tasaisesti ja katkoit-
ta. Vaikutus on päätä huimaava. Voita-
neen yhtyä Roy Madseniin: "Missä tahansa
jokin abstrakti idea tarvitsee selvintä
mahdollista viestimistapaa, havaitsemme
animaation käyttökelpoisimmaksi".

Audiovisuaalisen opetuksen, kasetti-
ja kaapelitelevisiön myötä animaatio on
suurine mahdollisuuksineen tulossa en-
tistä tärkeämmäksi. Kansallinen tuotanto
on tälläkin kulttuurin alueella jäämässä
keskitetyn kansainvälisen massatuotannon
jalkoihin organisoimattomana ja satun-
naisen tuen varassa. Kaupallinen tuo-
tantomme ei juuri lyhytfilmejä suosi,
mainospätkiä lukuunottamatta.

Kokoillan täyspainoisen animaatiofil-
min valmistaminen vaatii kohtuutonta ta-
loudellista riskiä ja laajaa kansainvä-
listä levitystä kannattaakseen. Näin on
ainakin pienissä maissa kuten Suomessa.

Sosialistisissa maissa tuotannon ta-
kaa valtio, joka tilaa vuosittain tietyn
kiintiön animaatiofilmejä. Tekijöille
annetaan mahdollisuudet varsin vapaasti
toteuttaa erittäin kunnianhimoisiaakin
suunnitelmia. Niinpä sellaisten maitten
kuin Puolan, Tshekkoslovakian, Jugosla-
vian, Unkarin ja Romanian animaatiotu-
tanta on runsasta ja edustaa kansainvä-
listä huipputasoa.

Samantapainen kansallinen järjestelmä
on nostanut Kanadan yhdeksi eturivin ani-
maatiomaaksi.

ANIMAATIO SUOMESSA

Suomessa animaatioelokuva uinuu Ruu-
susen unta, jota silloin tällöin häiri-
tään satunnaisella, yleensä riittämättö-
mällä apurahalla. Varsin harva tekijä on
saanut tuotteelleen mainittavaa julkisuut-
ta, tällöinkin usein kyseessä on mainos-
pala. Maassamme lienee joukko harrasteli-
joita, joitten omakustannustuotanto on
julkistamatta. Tarkempia tietoja saadaan,
kun Juho Gartz saa valmiiksi tutkimuk-
sensa suomalaisesta animaatiosta.

TTK:n Kuvallisen viestinnän laitoksel-
la animaatio kuuluu opetusohjelmaan. Ope-
tus on pätevää, joskin väkisinkin teo-
reettista, koska koululla ei ole lait-
teistoa eikä määrärahoja tuotantoon. Api-
na ja Gorilla -projektin mahdollisti ul-
kopuolinen rahoitus ja oppilaitten innos-
tus. Pelkästään näihin ei voi korkeakou-
lutasoinen animaatio-opetus ja -tutkimus
jatkossa perustua.

(Kirjoitus ilmestynyt aikaisemmin Hel-
singin Sanomissa 3.2.1974.)

Asterix on Saksassa saavuttanut ennätys-
sen kustannuslaskulla: sitä on viidessä
vuodessa myyty 18 miljoonaa kpl. albu-
meina. Saksalainen kustantaja on lahjoit-
tanut sarjan tekijöille Uderzolle ja

Goscinnylle hopeisen menhirin sekä la-
tinankielisen käännöksen ensimmäisestä
Asterix-kirjasta - tämä laitos on tar-
koitettu latinaa opetteleville koululai-
sille.

Huom! Menhir on se kapistus jota suomen-
noksissa virheellisesti kutsutaan hiiden-
kiveksi.

Espanjan tunnetuimpiin pilapiirtäjiin
kuuluva Manuel Summers tuomittiin yhdeksi
kuukaudeksi ja yhdeksi päiväksi vankeuteen
lokakuun lopussa katolisen kirkon herjaa-
misesta. Tuomion vahvisti Espanjan korkein
oikeus. Pilakuva ilmestyi jo kaksi vuotta
sitten eräässä lehdessä. Siinä pappi pyy-
tää maksua ja juomarahaa synnintunnusta-
jalta. Summers on tunnettu rohkeista ar-
meijan ja kirkon vastaisista kuvistaan,
joita on julkaistu kirjoinkin.
(Los Pecados del Summers. Ed. Guadiana.
1973)

VI Annual Comic Art Convention pidet-
tiin New Yorkissa Commodore-hotellissa
viime vuoden heinäkuun 4-8. päivänä. Sa-
dat keräilijät myivät ja vaihtoivat siellä
lehtiä ja muita tavaroita. Vierailivat lu-
ennoijat olivat C.C. Beck (Captain
Marvel), Bob Kane (Batman), Burne
Hogarth (Tarzan) ja Russell Myers (Luu-
ta-Hilta). Lisäksi elokuvia, seminaare-
ja, näyttelyitä, juhlia jne. WOW!

Chicagossa pidettiin viime vuoden puo-
lella Comic and Nostalgia Convention, jos-
sa oli myynnissä 50 000 vanhaa sarjakuva-
lehteä. Hinnat vaihtelivat 25 centin ja
750 dollarin (3 000 mk) välillä. Kallein
lehti oli Aku Ankan ensimmäinen väriver-
sio vuodelta 1940 (kts. Minä Roope Ankka,
esipuheen kuvitus). Hiljattain myytiin
ensimmäinen Superman vuodelta 1939 hin-
taan 1 800 \$.

Tri Pertti Hemänuksen kirja "Joukko-
tiedotus piilovaikuttajana" ilmestyi
viime vuoden lopulla. Kiinnostuneille
tiedoksi, että kirjan yksi luku tarkas-
telee piilovaikuttamista viihteessä ja
käsittelee lyhyesti myös sarjakuvia.

Jerry Cotton on vanha ja erittäin suo-
sittu länsisaksalainen jännityslehti.
R-uutiset (74:1) on käynyt Oulussa haas-
tattelemassa Kustannusliike Kolmio-Kirjan
ihmisiä, ja kertoo, että Jerry Cotton -
lehteä on jo vuosia tehty jokseenkin ko-
naan suomalaisin voimin. Toimittaja on
Seppo Tuisku, joka oli yli vuosikymmen
sitten Outsiderin haamukirjoittaja yli
123 Lippos- ja Korkki -sarjassa. Tuiskun
tehtävä on mm. Cottonien juonien punon-
ta, korjailu ja uudelleen kirjoittaminen,
ja aivan omiakin Cotton-vihkoja hän on
kirjoittanut. Kaksi Cottonin suomalaista
tekijää on käynyt Yhdysvalloissa opinto-
matkoilla.

UUTTA RUOTSISTA

Siellä on perustettu organisaatio tai
työryhmä nimeltä Seriefront, joka ensi
tietojen mukaan tähtää omaleimaisen,
omaehtoisen, kriittisen ruotsalaisen
sarjakuvan edistämiseen. Ryhmä valmis-
telee parhaillaan oman lehden julkaise-
mista.

Lehtemme saamien tietojen mukaan Ruot-
sissa toimii myös trotskilainen sarja-
kuvaryhmiä nimeltä "Comic Nostra", joka
on julkaissut sarjakuvalehden nimeltä
"Näst sista kampen". Kerromme lisää koh-
ta kun saamme lisävalaistusta asiaan (ja
kun Sarjakuvaseura on saanut haalituksi
kylliksi rahaa Infon seuraavan numeron
painattamiseen). Eletään siis toivossa,
siinä on hyvä elää. Sitä mieltä oli muu-
ten entinenkin lapamato.

KOTIMAISIA SARJAKUVIA VOI SYÖDÄ VAAKATTA

USA:ssa tehdyn tutkimuksen mukaan vä-
rillisten aikakauslehtien ja sarjakuvaleh-
tien painovärit voivat aiheuttaa myrky-
tyksiä. Lapsi, joka pureskelee noin viisi-
toista neliösenttiä värillistä sivua, saa
melkoisen määrän lyijyä elimistönsä. Joka
päivä lehtiä pureksiva lapsi voi joutua
kriittiseen vaiheeseen kuuden viikon ku-
luttua. Suomessa ei käytetä kyseisiä vä-
rejä tietävästi missään.

3 3 3 3

JUORUJA

Charles Schulz on eronnut vaimostaan
tämän vuoden alussa ja astunut vastikään
uuteen avioon. Schulz on, kuten tunnettua,
tuulut tunnetuksi Tenavien isänä ja maal-
liikkosaarnaajana.

Ruutu, 1974: 6. Zoom, 1974: 5. Tässä on nyt meillä kaksi maailman parasta suomalaista sarjakuvalehteä. Kumpikin ilmestyy joka viikko, kumpikin pitää sisällään erinomaista ranskalais-belgialaista sarjakuvaa. Päällisin puolinkin selailen voi todeta, ettei lehtiä silti ole suunnattu aivan identtiselle lukijaryhmälle - Zoomin sarjat on huomattavan leimallisesti tarkoitettu kymmenen-kolmenkymmenen ikäisille pojille, kun Ruutu taas vetää enemmän fantisointiin päin. Belgialainen Peyo on epäilemättä nerokkaimpia nykyään piirtäviä sarjakuvantekijöitä, ja hänen tuotantonsa huippu on kyllä yhtä epäilemättä äsken Ruudussa alkanut Johannes ja Pirkale. Vaikka ei silti, eivät Strumffitkaan kyllä etäälle jää. Raymond Macherot on toinen piirtäjä, joka Ruudun tasaisen vahvasta tekijäkaartista nousee muiden yläpuolelle Sipuleenoineen, Naukioineen ynnä muineen. Zoom on koonnut täkäläisten albumimarkkinoiden vetonaulat Asterixin ja Tintin sivuilleen yhdessä muutamien oikein hienon seikkailusarjan - Navahon, Valerianin - kanssa. Pari häiritsevää juttua Zoomissa pistää kuitenkin silmään: ensiksikin teksti on ladottua, mikä riitelee tavattomasti sarjakuvien piirrosluonnosta vastaan, toiseksi, Goscinnyn & Uderzon hyvinkin Asterixille vertoja vetävään Umpah-Pah -sarjaan on tehty käännöksen tyylilajia valittaessa onneton ratkaisu sikäli, että on poikettu alkuperäiseltä koomisen korkeatyylliseltä (sanomme "ylättyyliseltä") linjalta tommoseen poskenpaukutteluun. Tämä on tietysti valinnan kysymys, ja valinnan oikeellisuus testautuneen kus-

tantajan kannalta levikkiluvuissa. Ikävä joka tapauksessa Goscinnyn nerokkaan käsikirjoituksen ja replikoinnin näin suuri yksinkertaistuminen.

Sarjis, 1974: 1. Kokosuomalainen sarjakuvalehtemme jälleen jatkaa uransa syventämistä ja leventämistä uudella numerolla. Uutta sarjakuvaa, hyvää, ja jännittävää - kuten toisaalla jo mainittu Magnus Knutsson eräässä Infon toimitukselle lähettämässään kirjeessä sanoi - ja lisäksi vielä hyvänä palana Joonaan seikkailu vuodelta 1954. Tämän kirjoittajan tämänhetkinen erityinen suosikki Näkymätön Viidänenkin taasen on mukana jokapäiväisine murheineen. Tai enpä tiedäkään, jos se suosikki onkin Rontti ja naamiojuhlat. Vai Laukkasenko kukot? Vinkki lukijoille: tämä on hyvä lehti.

Jymy-sarjat: Spiro Agnew Fan Clubin jäsenlehti, 1973: 4. Reportterit Kari Kantalainen ja Helmer Karju, ja koko lehdellinen trustivapaita sarjakuvia naurettavan halpaan kahden ja puolen (2 pilkkua 5) markan hintaan! Aatella sitä. Herpautumattomalla jännityksellä voimme seurata tähtireportteri Philbert Desanexin työtä leipänsä ja kutsumuksensa eteen. Monta muutakin muistettavaa elämäntarinaa voimme opiksemme silmillämme siemaista.

UUSI ULJAS TUTTAVUUS SARJIKSESTA:
LAUKKASEN KAPTEENI KIDD VUODELTA -71.
NÄIN NOSTATETAAN TUULTA
MERIROSVOAALUKSELA...
LAUKKASEN AMMATITAITO ON SIVUMENNEEN
SANOEN RAUTAINEN...

MIKSI DINOSAURUKSET KUOLIVAT SUKUPUUTTOON? LEMPIVÄT KAI VÄÄRIEN LAUIEN NAARAITA, KUTEN PIENI VIHREÄ DINOSAURUS JYMYSSÄ N:o 4:1973

mutta mieleenpäättämättä ovat kyllä pien-
nen vihreän dinosauruksen seikkailut
taikamatolla - ja muuallakin. Tuskin
maltaa odottaa seuraava numeron ilmes-
tumista nähdäkseen, miten dinosauruksen
mahtaa käydä - eikä muuten malttaisikaan
mutta kun on pakko. Pari erikoisen hyvää
puolta vielä: valokuvia tekijöistä, ja
ilmoitus että Jymy ilmestyy tänä vuonna
peräti kuutena numerona.

Selaaja

Ossian Saarmanin alias Olavi Saarisen
sarjassa "Hyvinkää-Riihimäki, kuoleman
talousalue" on ilmestynyt uusi osa, kak-
si markkaa maksava lehti Teräsliigan tuho.
Järjestäytynyt rikollisuus tunkee, le-
viää, etc., Suomi kansainvälistyy, mutta
palkkasoturi, sergeant major Noppanen
(Jokke) saapuu kuukauden hyvin ansaitul-
le lomalle vanhaan kotikaupunkiinsa ja
panelee asiat järjestykseen. Luodit lente-
levät, nyrkit viuhuvat, lentokoneet len-
tävät, junat ajavat tunneleihin. Mutta
kuinka käy lopulta? Jääkö kääpälälautaan
vain paikallinen kiho? Ja kuoleeko Noppa-
sen poika todella?

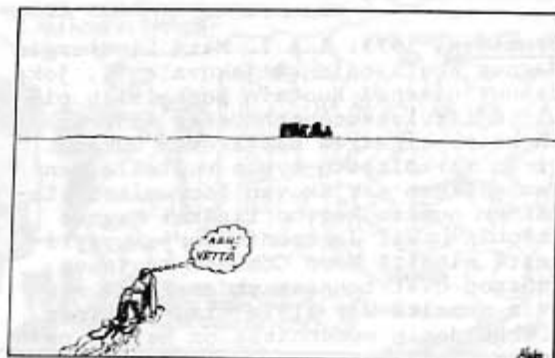

**VAARA UHKAA VESSASSAKIN RIIHIMÄELLÄ.
OSSIAN SAARMANIN "TERÄSLIIGAN TUHO"**

Lihapulla n:o 2. Lihapulla on riihi-
mäkeläinen sarjakuvalehti, joka ilmestyy
nyt toisen kerran. Riihimäen Taideyhdis-
tyks on julkaissut seitsemän etupäässä
nuoren piirtäjän tuotteita. Tarkoituksena
on mm. riihimäkeläisten harrastelijapiir-
täjien kannustaminen ja kiinnostuksen
herättäminen kotimaista sarjakuvaa koh-
taan. - Sarjakuva on hauska ja monipuoli-
nen ilmaisun muoto, jonka aluetta kuiten-
kin turhan yksipuolisesti hallitsevat
amerikkalaisperäiset kaupalliset sarja-
kuvat. Lihapullan sarjat ovat syntyneet
piirtämisen ilosta; tekijät eivät saa
kuvistaan rahallista korvausta. Lehtedä
jaetaan kaupunkilaisille kaupunkilais-
ten iloksi ilmaiseksi mm. paikkakunnan
kirjastossa. Lisää tietoja saa tarvitta-
essa soittamalla numeroon 914-35994,
Bi Lohikoski.

Edeltäneen virallisen esittelyteks-
tin jälkeen voimme lisätä, että Lihapul-
la jälleen, sanokaamme, moni-ilmeistä

Suomi-neitomme armaita äidinkasvoja.
Muistakaamme jälleen, me syvien depressi-
oiden syövereissä harhaavat, turhautuvat,
suomalaiset sarjakuvanpiirtäjät, ja niik-

si aikovat, mitä Robert Crumb sanoo. Hän
sanoo: Sarjakuvien piirtäminen on haus-
kaa! Kuka tahansa osaa piirtää sarjaku-
via! Se on niin helppoa että lapsikin
osaa!!

Lopuksi vanha herajokelainen sananpar-
si: "Jos laki ja järjestys ovatten uhat-
tuina, huutakaa Betonimestä!" Sekä: Muis-
takaa Bi Lohikosken puhelinnumero. Sehän
on 914/35994.

Pekka Puupää jatkaa albuminmuotoista
ilmestymistään vuosittain edelleen. Viime
vuoden lopulla ilmestyi 31. nide Fogelin
tyttären Toto Fogelberg-Kailan toimitta-
mana. Aihepiiri, huumori entisellään,
ympäristöt tietty modernisoituneet. Albu-
min takakansi kertoo lisäksi Puupää-julis-
teesta, jota on saatavilla E-kaupoista.

Muita lehtiä, joita kannattaa katas-
taa: Shokki, Ihmissusi & Frankenstein,
Sarjakuvalehti (1973: 8 näkyy sisältä-
vään Marvel Comics Groupin sarjan muiden
joukossa), Aku Ankka Barks-uusintojensa
takia, Raketti (ranskalaisesta Pif-leh-
destä peräisin olevaa sarjakuva-aineis-
toa), Sarjainfo (ei varsinaisesti sarja-
kuvia, mutta sivuaa kyllä niitä), Masi
(hyviä sanomalehtisarjoja sarjakuvaleh-
den muotoon koottuina).

Silmäilijä

UUTUUKSIA POHJOISMAISTA

Urhunden, 1973: 1 & 2. Mats Lindbergin ja Magnus Knutssonin sarjakuvalehti, joka on saanut nimensä Ruotsin parhaisiin piilapiirtäjiin lukeutuneen Oskar Anderssonin koiraihaisen sarjakuvan mukaan. Lehti on tarkoitettu hyvän ruotsalaisen epäkaupallisen sarjakuvan foorumiksi. Ensimmäinen numero kertoo lisäksi Magnus Knutssonin ja Ulf Janssonin sarjakuvayrityksestä nimeltä Nord Comics. Knutsson ja Jansson ovat tehneet yhdessä mm. sarjakuvia nimeltä Wår lilla stad ja Sigge Sex. Urhundenin numeroissa on heidän pari muuta sarjaansa, The wrong man ja Sánt är livet. Lehden muutkin sarjat ovat ehdottomasti tutustumisen arvoisia. Osoite on: Urhunden, c/o Lindberg, Ståvholmsgränd 45, S - 127 49 SKÄRHOLMEN, Sverige. Kirjoittakaa! Tarjotkaa lehteen sarjojanne!

91:an, 1973: 24, 1974: 3. Ruotsalaisen Semic pressin julkaisema kaupallinen, ruotsalaisia sarjakuvia julkaiseva lehti, joka n. 90 000 levikkeineen on ruotsin kolmanneksi suurin. Sisällöstä: Nils Egerbrandtin piirtämä nimisarja 91:an, Gösta Gummesonin Åsa-Nisse, 2418 Bjarren piirtämä Flygsoldat 113 Bom, anonyymiksi jäävän piirtäjän Kronblom sekä Knutssonin ja Janssonin jo mainittu Wår lilla stad. Viimemainittua lukuunottamatta kaikki

PÅ NYA ÄVENTYR

URHUNDEN 2/1973. KANSIKUVA
ULF JANSSONIN.

siis ovat ruotsalaisen sarjakuvan klassikkoja - tai, kuten Magnus Knutsson asian eräässä Infon toimitukselle lähettämässään kirjeessä sanoi, vanhoja fossiileja. Wår lilla stadin vuoksi kannattaa lukea.

Nemo, 1973: 5. Disneyn tuotannon 50-vuotiskunniaksi kansikuva, yksi artikkelit sekä muutama sivu Mikki-sarjaa. Lisäksi Chic Youngista, Joe Kubertista

(jonka kynänjälkeä suomalaiset voivat nähdä nykyään Tarzan-lehdessä), James Warrenista (Creepyn, Eerien ja Vampirellan, parhaiden amerikkalaisten kauhusarjakuvalehtien, julkaisijasta), sekä Janne Lundströmin kiintoisa selvitys Ruotsin sarjakuva-aktiiviuudesta. - Tanskalaisen Tegneserieklubben Asterixin äänenkannattaja, Osoite Juni Allé 79, 2730 Herlev, Danmark.

Sesam, 1. Tanskalais-ruotsalainen ilmoituslehti, jonka avulla voi hyvin orientoitua spesialisoituneiden sarjakuvajulkaisujen vuolaassa vuossa. Ensimmäinen numero 12-sivuinen, petraamisen ja monipuolistumisen varaa tietenkin on, mutta idea on hyvä ja ensimmäinenkin numero varsin informatiivinen. Yksityishenkilötkin voivat ilmoittaa lehdessä. Lehden Ruotsin-toimituksen osoite: Rolf Lindby, Patron Bergs väg 9, S - 141 70 HUDDINGE, Sverige. Postisiirtotili 78 55 45-5. Tilaushinta 4:50 Ruotsin kruunua.

Serieguide, 35. Ulkoasusta viisi, tämä lehti on Pohjoismaiden paras uutislehti, voittaa jopa Sarjainfon, ilmestymisen taajuuden puolesta. Uusia lehtiä, uusia kirjoja, juttua Semic pressistä, Don Martinista, science fictionista jne. Mielenkiintoinen lista USA:n eniten myydyistä sarjakuvalehdistä. Vuonna 1972 oli eniten myyty lehti Superman (318 000), maaliskuussa 1973 sama lehti (361 000). Superman siis kilpailee vakavasti Suomen eniten myydyin sarjakuvalehden Aku Ankkan kanssa. Osoite: Walter Bengtsson, S - 340 33 LÖNASHULT, Sverige. Tilaushinta Skr 25/10 numerolta.

Cineaste: Tidskrift för populär film, 1 & 2. Päätoimittaja Jan Reinholds. Toimituksen osoite: Karl Gustavsgatan 89, S - 411 31 GÖTEBORG, Sverige. Tilaushinta Skr 15/4 n:o. Postisiirtotili 72 63 93 - 2. Ensimmäinen numero omistettu elokuva-sensuurille. Juttua vuosina 1930-33 Ruotsin sensuurin kieltämistä amerikkalaisista elokuvista, amerikkalaisista sarjaelokuvista (sarjassa "Tom Mix" jne.), ja muuta juttua & faktatietoa. Toisessa numerossa sensuurijuttu jatkuu, lisäksi nudistielokuvista, uusista amerikkalaisista ohjaajista, Robert Aldrichista, jne.

Joulun alla Helsingin kirjakauppoihin ilmestyneistä englantilaisista sarjakuvakirjoista on epäilemättä mielenkiintoisin Bill Tidy Fosdyke Saga Two, järjestyksessä toinen kokoelma Daily Mirrorin uutta suosikkikirjaa. Sen tekijä Bill Tidy on aikaisemmin esiintynyt etupäässä pilapiirtäjänä ja hänen näennäisen huolettomasti piirtämänsä, mutta omaperäistä humoristista näkemystä osoittavat pilakuvansa esiintyvät monissa englantilaisissa julkaisuissa 1960-luvulla.

Tidyn v. 1971 alkama sarjakuva Fosdyke Saga on myös piirretty samalla tutulla koomisella tyyllillä, ja kuten nimestäkin voi päätellä, alkoi sarja ensin eräänlaisena parodiana Galsworthyn kuuluisasta kirjasarjasta (tai oikeastaan suosittavasta TV-sarjasta), tällä kertaa kuitenkin työläisperheen vaiheita seuraavana.

Tapahtuma-aika on vuosisadan alkukymmenet, jolloin brittiläinen imperiumi oli vielä voimissaan, Mount Everest vielä valloittamatta ja Etelä-Amerikan viidakoissa saattoi onnekas seikkailija vielä joutua amazonien vangiksi. Asterixin tyyliin on mukana kuitenkin paljon nokkelia viittauksia nykyaikaan.

Itse tarina on mielenkiintoisesti rakennettu. Lukija saa seurata itse asiassa kolmea erilaista juonta, jotka ovat lähteneen yhteisestä lähtökohdasta ja sitten rönsyilevät kukin omalle taholleen aina välillä koskettaen toisiaan. Päähenkilönä on kaivosmies Jos Fosdyke, josta merkittävien sattumien kautta tulee mahtava syltityhtailija ja joka joutuu sitten jatkuvasti taistelemaan kaikenlaisia ovelia kilpailijoita vastaan. Levittäessään hänen syltityhtailijaksi Fosdyken perheen jäsenet samalla joutuvat mitä mielikuvituksellisimpiin seikkailuihin eri puolilla maapalloa. Toisen osan alussa tapaamme isä Fosdyken Moskovasta, josta hän onnistuu pääsemään pakoon bolševikkien kynsistä joutuakseen heti uusiin kommelluksiin kotimaassaan tyttärtään kosiskelevan silmänkääntäjän kanssa. Samalla aikaa yksi hänen pojistaan seikkailee vallankumouksen pyörteissä Chiliguayssa (!) Etelä-Amerikassa, toisen pojan taas osallisuudessa maailmanympärintokilpailuun ja joutuessa tällöin mm. vähäksi aikaa hullun arkeologin toimesta käärityksi muumioksi Egyptissä, jne.

Vaikka Fosdyke Saga onkin jatkotarina, on se samalla kuitenkin myös humoristinen päivästrippi ja niinpä piirtäjä on keksinyt aina vähän väliä yllättäviä gageja tarinaa höystämään.

Suomalaisen lukijan saattaa olla ehkä hieman vaikeampi päästä sisälle tähän sarjaan, koska suuri osa sen vitseistä on tarkoitettu englantilaista elämäntapaa kommentoimaan. Ei olisi kuitenkaan hassumpi idea ottaa sarja johonkin suomalaiseenkin lehteen, sillä harvoin saa lukea sarjakuvaa, jonka tekijän satiirinen mielikuvitus pulppuaa niin ehtymättömästi ja estottomasti kuin tässä sarjassa ainakin

TOM FOSDYKE ON PÄÄSSYT CHILIGUAYN UUDEN PRESIDENTIN SUOSIOON. EPISODI ILMESTYI DAILY MIRRORISSA V.1972

tähän asti on tapahtunut. Tosin erilaisten yhteiskuntaluokkien kielenkäyttöä ja erilaisia paikallisia murteita, joita Tidy taitavasti käyttää hyväkseen, voi olla vaikea saada esille käännöksessä. Sarjan alkuosaa julkaistaan tältä nykylä myös ranskalaisessa Charlie-lehdessä.

TERÄSMIEHEN SYNTYMÄPÄIVÄKEMUT

VALOKUVASSAMME SANKARI TEMPO INNOISSAAN PAITAANSA SANKAN KUTSUNIERAS-JOUKON KESKEÄ

Viime vuoden toukokuussa juhlittiin Metropoliuksessa Indianassa USA:ssa Teräsmiehen 35-vuotissynttäreitä. Juhlat juhlittiin tarkasti sanoen 26.5.1973 upioudessa Teräsmies-näyttelykeskuksessa. Kekkereihin osallistui yli 500 fania ja ystävää. Teräsmies itsekin (alias Mike Forbes, ikä 26 vuotta, pituus 6 jalkaa ja risat, paino 250 naulaa, kotoisin Marionista, Illinoisista, ammatiltaan voimistelunopettaja) oli paikalla trikoissaan vilkuttamassa kädellään ihailijoilleen ja syömässä kakkua.

Suurikokoisen, Neal Adamsin laatiman julisteen edessä Teräsmies puhalsi - hm - liehuvin lipuin lynttilät sammuksiin.

P.S. Eräiden muiden lähteiden mukaan paikalla olisi ollut porukkaa peräti kolmeen tuhatta ja Teräsmies sanonut ensi sanoikseen "It's great to be back in my home town, Metropolis, USA", suomeksi: "On hienoa olla taas kotona Metropoliksessä, Amerikan Yhdysvalloissa".

PT

ARKKIPIISPA JA POPKULTTUURI

Viime vuoden alussa arkkipiispa Martti Simojoki puhui nuorison liikehdinnästä ja popkulttuurista Kirkon nuorisotyöntekijäin neuvottelupäivillä. Lyhennelmästä arkkipiispan puheenvuorosta on julkaistu hänen uusimmassa kirjassaan Kantaaottavaa puhetta (Kirjapaja 1973).

Arkkipiispa Simojoki aloittaa Ranskan suuresta vallankumouksesta, naisten ja työväenluokan emansipaatiosta ennen kuin päätyy nuorison emansipaatioon. Nuorison emansipaation tausta-aineiksissa Simojoki mainitsee yhtä hyvin Jeesuksen kuin Rudi Dutschken, Marxin kuin Lutherin - joten ääriviivojen avaruutta hänen tekstissään on. Mutta keskityn reformoimaan popkulttuurista: "Jäljellä on kyky ns. popkulttuurista ja sen asettamista tehtävistä nuorison henkisessä huollossa.

Pop on yleismaailmallinen ilmiö, joka vähän yli kymmenen vuoden aikana on löytänyt leimansa nimenomaan nuorten maailmaan. Se on tyypillisesti ns. länsimainen ilmiö, joka ylittää kyllä erilaiset rajat, mutta sosialistisiin maihin se on kotiutunut vain suhteellisen heikosti. Tätä hyvin monenmuotoisena esiintyvää ilmiötä on vaikeata käsitteellisesti eritellä, mutta se on todennäköisesti shifferi, joka kertoo jotain tärkeää koko sen yhteisön tilasta, johon tämä ilmiö kuuluu. Nuorten maailmaan kotiutunut pop puhuu jotain siitä, millaista me kaikki - koko tämä ns. länsimainen kulttuuripiiri olemme."

Simojoki välttää esimerkkien poimimista "monenmuotoisena esiintyväästä ilmiöstä", joten jää selvittämättä sisältäkö hän popkulttuurin alle joukko-liikkeiden ja pukeutumisen lisäksi myös Aku Ankka ja Anni Polvat - Peyton Placeä, Jalnaa ja Sound of musicia unohtamatta. Sen Simojoki kuitenkin toteaa, jotta "on liian yksinkertaista sanoa, että pop on kapitalismin kukkanen". Arkkipiispa Simojoki nimittäin päätyy - Marxia ja Dostojevskia lainaten - ajatukseen, että popkulttuurin takana on kärsimys. Kun emme suhtaudu oikein kärsimykseen, elämän varsinaiseen sisältöön ja pääsuoneen, elämä on synnyttänyt sellaisen ilmiön kuin esim. popin.

Kolmentoista sivun laajuinen artikkeli käsittelee varsin pitkään sekä marxilaista vieraantumiskäsitystä että kärsimyksen kohtaamista. Popkulttuurista arkkipiispa Martti Simojoki tekee seuraavan yhteenvedon:

"--kysymys on ilmiöstä, johon sisältyy protesti olevia oloja ja vallitsevia arvostuksia kohtaan ja joka samalla on eräänlaista uneksintaa ja tietystä määrin myös toimintaa uuden, onnellisemman maailman puolesta. Niin pinnallisia ja ärsyttäviä kuin popkulttuurin ilmenemismuodot saattavat ollakin --- kysymyksessä sittenkin saattaa olla jokin arvokas asia, joka mielestämme kenties oudolla tavalla pyrkii esiin ja jolla on elämisen oikeus, vaikka se tuntuukin kummalliselta. Kysymys on pyrkimyksestä elämän onnellistuttamiseen, sen inhimillistämiseen."

CHILE 1973

Italialainen eliittisarjakuvalehti Linus on viime vuoden joulukuun numerossaan omistanut runsaasti keskiaikeamien sa tavanomaista tekstiä Chilen sosialismikokeilua käsittelevän kirjallisuuden esittelylle. Linuksen marraskuun numerossa on lisäksi Alfredo Chiapporin pitkä sarjakuva Punto final, joka kertoo syyskyisen vallankaappauksen taustavoimista.

"KANSANRINTAMAN HALLITUS ON PÄÄTTÄNYT
KANSALISTAA MEIDÄN YRITYKSEMME!"
PUNTO FINAL. PIIRTAJA ALFREDO CHIAPPORI

IL GOVERNO DI UNIDAD POPULAR
HA DECISO DI NAZIONALIZZARE
LE NOSTRE IMPRESE!

SARJAKUVAT JA ETYK

Arvovaltainen neuvostoliittolainen ulkopoliittinen aikakauslehti Novoja Vremja julkaisi numerossaan 1973:50 professori Gennadi Ashinin pitkän kirjoituksen "Mitä on massakulttuuri". Esimerkkeinä hän mainitsee sarjakuvat, lännenfilmit, Mickey Spillanen salapoliisiromaanit, tyypistetyt historialliset kirjat ja porno-lehdet. Ne ovat halpaa ja hyvin huonotasoisia massoille tehtyä kulttuuria, ja Ashin huomauttaa, että niillä on myös puoltajia länsimaissa. Vedoten Daniel Belliin ja McLuhaniin hän toteaa, että massakulttuuri saa länsimaiden alaluokat omaksumaan yläluokan tapoja ja muotoja ja näin edistää integraatiota ja yhteishenkeä.

"Masscult" liittyy Ashinin mukaan valtiomonopolistisen kapitalismin yhteiskuntarakenteeseen. Kysymys ei ole vain pop-musiikista, comicseista ja westerneistä vaan myös kulutustavoista ja yhteiskunnan lujittamisesta porvarillisen tietoisuuden avulla. Tuloksena on stereotyyppinen ja vieraantunut ihminen. Atomisoitunut yksilö on irrallaan mm. tiedotusverkosta; "juuri massakulttuuri on kommunikaation korvike", kirjoittaja toetaan.

Liitettään tämän kulttuurin läheisessä mainontaan Ashin puhuu mm. Bradburyn Fahrenheit 451 -kirjasta, jossa manipulaatio ja järjenvastaisuus ilmenee henkilöiden puhuttavassa ja joukkotiedotuksen luonteessa. Ashinin mukaan edistykseelliset ihmiset ovat - turhaan - protestoineet sitä vaikutusta vastaan, mikä "masscultilla" on lapsiin kun se käsittelee pornoa, väkivaltaa, huumeita ja rahakulttia. Liikemiehet sanovat vain antavansa kansalle mitä se haluaa - "ajankulun, seksin ja antikommunismin cocktailin".

Ashin toteaa, että kysymyksenasettelu massakulttuuri vai eliitin arvokulttuuri on väärä: "Ne ovat porvarillisen

kulttuurin kahdet kasvot. Molemmat ovat antisosiaalisia ja ideologisesti todellisen kansankulttuurin, sosialistisen kulttuurin vastakohtia".

Viitaten ETYKin kolmanteen koriin eli informaation ja kulttuurin vaihtoon Ashin tuomitsee kampanjan, jolla pyritään siihen, että "maksuksi" Euroopan turvallisuudesta sosialistimaiden on avattava rajansa läntisen maailman ideologiselle tuotannolle.

Ensiksikin rajamme ovat jo avoimet muiden maiden kulttuurille, hän sanoo. Mutta "jotkut imperialistiset piirit ymmärtävät kulttuurikontakteilla ideologista hyökkäystä sosialistisia hallituksia vastaan, sekaantumista sisäisiin asioihimme me..." Lisäksi kulttuurisuhteiden laadullinen aspekti on tärkeä asia. On yksi asia olla suhteissa todellisen kulttuurin tasolla (Ashin mainitsee nimet Stravinski, Britten, Picasso, Kent, Faulkner, Böll),

kehittävän ja kohottavan kulttuurin, ja aivan toinen asia yksilöä alentavan, pornografisen rotuennakkoluuloisen (...) massakulttuurin tasolla. Viimeksi mainittu voi vain häiritä kulttuurivaihtoa ja hyviä suhteita maiden välillä, Ashin sanoo.

-Novoja Vremja sivusi popkulttuuria taas numerossaan 2/74 O. Sulkinin artikkelissa. "Popkulttuuri parodioi kulttuuria ja porvarillista yhteiskuntaa, mutta se ei kuitenkaan protestoi tätä yhteiskuntaa vastaan. Se ei tiukasti ottaen ole muuta kuin modernin porvarillisen kulttuurin uusi muoto. Popkulttuurin syntyminen ja leviäminen on uusi osoitus porvarillisen yhteiskunnan kriiseistä", Sulkin kirjoittaa.

RAUTAKIRJAN "35 PAKOLLISTA"

Rautatiekirjakauppa Oy kehottaa lehtimyyjiä pitämään valikoimissaan vain taattu ja kysyttyä lehtiä (ks. Jaakko Niittyinperä: Harkittu valikoima edellyttävälle irtomumeromyyntille, R-uutiset nro 1/1974).

Artikkelin mukaan satunnaisesti kysyttäviä lehtiä ei kannattavuuden kannalta yksittäisen lehtipisteen valikoinnan tarvitse eikä pidä sisältää, koska niiden myynti on vähäistä. Myyjiä kehoitetaan jatkuvasti tarkkailemalla ja kovalla

kädellä karsimalla tekemään tilaa hyvin meneville ja tuottaville lehdille.

Rautakirjan välityksellä on myynnissä 354 suomalaista aikakauslehteä, mutta valtaosan myynnistä muodostaa alle 10 pros. koko lehtivalikoimasta: 35:tä suurinta lehteä myytiin yhteensä 6 908 097 kpl, eli noin 65,2 pros. koko myynnistä; 70:tä suurinta 8 691 747 kpl, 82,1 pros. (vuoden 1973 kolmas neljännes). Artikkelin mukaan 35 suurimman lehden pitäisi riittää useimpien lehtipisteiden valikoimaksi.

SUOMEN SUOSIKKILISTA: VÄHÄN SARJAKUVIA, AKU ANKAT SELVÄSTI JOHDOSSE

Sarjakuvalehdet ovat hännillä lueteloissa, joita Rautakirja on tehnyt aikakauslehtien irtomumeromyyntistään viime vuoden 3. neljänneksen osalta. On huomattava, että ilmestymistiheys vaihtelee, että Rautakirja ei ole ainoa lehtimyyjä, että useita lehtiä tilataan kotiin, mutta lista on kyllä suuntaa antava. Vaihtelut listalla ovat melko pieniä. Asterix tosin nousee aina huipulle sen jälkeen kun uusi numero on ilmestynyt. 30 suurimman järjestys numeroa kohti keskimäärin myydyin kappalemäärän mukaan: Asterix on kolmas Hymyn ja Jallun jälkeen (ed. Kerralla ei listalla). Aku Ankkan taskukirja 8.(3.)

Mainittakoon, että 30 parhaan joukossa ovat myös Regina, Jermu, Ratto, Elämäni Tarina, Elämä, Kultasarja ja Lääkärisarja. 30 suurimman aikakauslehden suuruusjärjestys markkamääräisen bruttomyyntin mukaan: Aku Ankan taskukirja 13. (13.). Asterix 15. (14.).

Irtionumeromyyntin 70 parhaan joukkoon mahtuu jo hieman enemmän sarjakuvalehtiä. Tältä näyttää lista yhteensä - ei siis keskimäärin - myytyjen numeroiden mukaan sarjakuvien osalta:

12. Aku Ankka
23. Aku Ankan taskukirja
25. Nakke
33. Asterix
34. Korkeajännityssarja
40. Mustanaamio
48. Shokki
49. Tex Willer
52. Minni-kirjat
55. Tarzan
61. Tarzanin poika
62. Ville Vallaton
65. Ilmojen korkeajännitys
67. Frankenstein & ihmissusi
68. Viidakon korkeajännitys
69. Hauska puolituntinen
70. Agentti korkeajännitys

(Lähde: R-uutiset 1974:1)

LUCCA 9: Kansainväliset animaatiopäivät.
- Kansainväliset sarjakuvapäivät. 28.10.-15.11.1973.

Animaatiopäivien ohjelmassa mm.: Katso eri maiden uusimpaan animaatiotuotantoon, historiallinen katsaus Unkarin animaatiokuvaan, tšekkiläisen taiteilijan Jiří Brdecan laaja esittely.

Sarjakuvapäivien ohjelmassa mm.: Katso eri maiden uusimpaan sarjakuvatuotantoon, paneelikeskustelu aiheesta "Teräsmiesteoria ja parapsykologia sarjakuvissa" (?), elokuvaesityksiä teemoista "supersankarit", "sarjakuvasanareita elokuvissa", "50 vuotta Disneyn tuotantoa", Yellow Kid -palkintojen jako vuoden parhaille sarjakuvataiteilijoille.

Lisäksi näyttelyitä, mm.: "Sarjakuvien supersankarit", Guido Buzzellin, Lino Landolfin ja Sergio Tofanon tuotantoa.

Ensi syksyiset, kymmenennen päivät lienevät jo valmistella. Tästä maineensa arvovalttaisimpana alan kongressina vakiinnuttaneesta tapahtumasta kiinnostuneille sihteeristön osoite: Segreteria di Lucca, Via Flavio Domiziano 9, 00145 ROMA, Italia.

OSTAN, VAIHDAAN, MYYN

Sidottu Aku Ankan vuosikerta vuodelta 1952 myydään. Puh. 428 470.

Vaihdan (mieluiten Sarjakuvalehteen tai Aku Ankaan) tai myyn seuraavat lehdet: Rin Tin Tin 1962: 1, Jännä Jussi 1957:1, Ville Vallaton 1964: 7, Seikkailusarjat (n:o vuodelta 1956), Pecos Bill 1965: 5 ja 9, 1964: 7, 1962: 7, Villi Länsi 1958: 1, Maailma kuvina: Esihistorialliset eläimet, Robin Hood 1971: 11. Pertti Pöyhö, Apilisto, 11120 RIIHIMÄKI 12, puh. 914 - 6346.

Myyn Aku Ankan 1950 -luvun vuosikerrat sekä Helsingin Sanomissa vuosina 1934-38 ilmestyneet Mikki-Hiiri-sarjat (vihkoihin liimattuina). Tekn. Hellemaa, puh. kotiin (90-) 78 90 64, toimeen (90-) 54 10 22.

Myytävänä Helmiä sioille, 3, tuo mestarillinen eepos FBI:n agentin Jerry Cottosen uroteoista, sekä toinenkin Karju-sarjojen klassikko, Vesa Oittisen ja Timo Tuomiston käsikirjoittama ja Mauri Kunnaan ja Hannu Salmen visuaalisoina selonteko "Tapaus Keuruusta". Tiedustelkaa jo tähän! Vain pieni erä jäljellä! Halvoin hinnoin! Tiedusteluihin vastaa Tarmo Koivisto, puh. (90-) 608 364, kotiin 914-34033.

MYÄÄKO LUCKY LUKE INTIAANEJA?

Radiossa esitettiin 6.2. kouluradio-ohjelma Joukkotiedotuksen perusteet IV, jossa käsiteltiin mm. viihdekirjallisuuden suhtautumista intiaaneihin. Esimerkiksi totuudenvastaaisesta suhtautumisesta oli ohjelman suunnitellut viiden hengen työryhmä ottanut Lucky Luke -sarjakuvan. (Lähetyksessä puhuttiin L.L. -sarjakuvalehdestä). Muka todisteena tästä vääristelevästä asenteesta luettiin Apassikanjoni-albumista patkä, jossa intiaanipäällikkö Patronimo jättää sankarin jälleen kerran muurahaisten syötäväksi. Näytteen piti ilmeisesti kuvata, kuinka viihtessä intiaaneista tehdään verenhimoisia sadisteja.

Jo yhdenkin Lucky Luke -kirjan luettuun pitäisi pystyä havaitsemaan, että nämä jutut ovat parodioita (hienovaraisia tosin) villin lännen mytologiasta ja nimenomaan lännenfilmeistä, ja tähän käy mainiosti ilmi Apassikanjoni-kirjastakin. Ohjelman tekijät eivät liene lukeeet albumia kokonaan, sillä muuten he olisivat voineet havaita, että siinä suhtaudutaan tasapuolisenhumoristisesti ja piruilevasti kaikkiin etnisiin ja sosiaalisiin ryhmiin (vrt. irlantilaiset sotilaat ja heidän johtajansa!). Luetussa näytteessä mainittu kidutuskonsti taas käy ainakin kirjan kokonaisuuden perusteella pelkäästä vitsistä. Esimerkin huono ja erheellinen valinta viittaa itse asiassa siihen, ettei viihdekirjallisuudesta enää olekaan niin helppo löytää intiaanien elämää vääris-

televisiä näytteitä. Ehkäpä ohjelman tekijät ovat esimerkkien puuttuessa harkin-

taansa käyttämättä tarttuneet sarjakuva-kirjaan, jota pinnallisesti selaillemalla ehkä voisi luulla intiaanien vastaiseksi Tätä voi pitää todella varoittavana esimerkkinä.

SARJAKUVA- HUUTOKAUPPOJA

Niinpä vain kävi, ettei Suomen ensimmäistä sarjakuvahuutokauppaa sitten järjestänyt Sarjakuvaseura. Marraskuun 24. päivänä kello 12.00 pidettiin Hämäläis-osakunnan talossa Kampinkadun varrella huutokauppa, josta Helsingin Sanomien sunnuntailaitos teki ison jutunkin. Homman järjestäjä oli Raimo Aarnisalonen antikvaarinen kirjakauppa Wildcat. Offset-painetussa huutokauppaluettelossa oli kohteita kaikkiaan 227, niistä sarjakuvatavaraa 203. Loput olivat Outsiderin, Marton Taigan, Kapt. Hellin ja Nikolai Gogolin kirjallisia tuotteita. Kohteet oli pohjahinnoiteltu Keräilyjään uutisten (Aarnisalonen & Vitamon) toimittaman, sarjakuvaseuralaisille jo tutun Keräily-sarjakuvalehtien hinnaston avulla, keskimäärin noin kolmannekseen hinnaston ulosmyyntihinnasta. Tässä ensimmäisessä huutokaupassa oli myytävänä Korkeajännitys-sarjaa, Aku Ankkaa, Kilroytä, Kippari-Kallea, Gordon Jimiä, Tex Willeriä, Sarjakuvalehteä, Seikkailusarjoja ym., pääasiassa 50-lukuista tavaraa. Suurin osa myyntiin asetetusta tavarasta meni, kertoi Raimo Aarnisalo Infon toimitukselle puhelinhaastattelussa jälkepäin (niin, huutokauppahan meni päällekkäin Sarjakuvaseuran vuosikokouksen kanssa, niin että esimerkiksi Aku Ankka-faneistamme hirveimmät saapuivat tuohon tärkeään tilaisuuteen tunnin myöhässä ja toivat uutuoreita kuulumisia huutokaupasta).

Niiden hintatietojen perusteella, mitä toimituksemme sai huutokaupan järjestäjiltä, näyttää yleensä käyneen niin, että tarjoukset nousivat markan, pari yli pohjahinnan. Korkeajännityssarjan vuoden 1953 numerot, joiden pohjahinnaksi oli merkitty 45 Smk/kpl, jäivät myy-

mättä, mutta vuoden 1956 numerot, joiden pohjahinta oli 4,50 Smk, menivät kaikki noin kaksinkertaiseen hintaan. Kilroyn 6 vuoden 1953 numeroa meni 47 markalla, seuraavan vuosikerran 22 numeroa myytiin 101 markalla (joka oli markan yli pohjahinnan). Kädet ylös-lehden vuoden 1954 vuosikerta meni 123 markalla, edellinen ja seuraava vuosikerta, joiden pohjahinta oli 90 mk, jäivät myymättä. Kippari-Kallen vuosien 1953-55 numerot, 19 kaikkiaan, jäivät myymättä, kun pohjahintana oli 220 mk. Aku Ankkaa oli paljon. Vuoden 1952 jouluparaati meni pohjahintaan sata-sella, saman vuoden vuosikirja (ilmeisesti ilman lisänumeroita) samoin pohjahintaansa 300 mk:lla (hinnaston hinta 950

mk). Vuosien 1954-55 irtotnumerot, joiden hinnastohinnat vaihtelivat 30-40 markan välillä ja huutokaupan pohjahinnat 9-18 mk:n välillä, menivät noin 12-25 markalla. Vuosien 1956-58 numerot menivät keskimäärin 5-10 markan hintaan kappale, vanhemmat kalliimmalla, uudemmat halvemmalla. Sarjakuvalehden kohtalo oli kiintoisa: sitä oli hajakappaleita vuosilta 1952-57, joista ainoastaan vuoden 1956 19 numeroa menivät pohjahintaansa 80 mk:lla. Järjestäjät olivat ylisummaan tyytyväisiä huutokauppansa menestykseen ja tuot-toon.

Näin sivustakatsojan näkökulmasta katsoen näyttää huutokauppa antavan aihetta pariin tähdennykseen, tulevien huutokauppojen kannalta ja Sarjakuvaseuran jäsenten korvan taakse pantavaksi. Ensinnäkin on kiintoisa se huomio, etteivät tarjotut hinnat yleensä nousseet paljonkaan yli pohjahintojen, jotka puolestaan olivat noin kolmannekseen Keräily-sarjakuvalehtien hinnaston keskimääräisistä myyntihintasuosituksista. On tietysti muistettava, että hinnasto antaa suosituksen painotuoreen lehden hunnoitteluksi, ja nyt myydyt lehdet saattoivat olla kovastikin luet-tuja ja kuluneita. Siltikin on merkityksensä sillä, ettei kovin paljon kilpailua syntynyt: keräilyt eivät ehkä ole niin valmiita maksamaan niin korkeita hintoja kuin Sarjainfonkin kommentaattori on uskonut.

Mutta eipä mitään. Kolme viikkoa myöhemmin järjestettiin samassa lokaalissa samojen järjestäjien toimesta toinen sarjakuvalehti-huutokauppa. Tällä kertaa järjestelyissä oli tapahtunut joitakin muutoksia, lehtiä ei pantu myyntiin niin suu-rina kokonaisuuksina kuin edellisellä kerralla, mikä on ostajankin kannalta tietysti viisasta. Kohteita oli neljäsataa, pohjahinnoittelua ei tällä kertaa ollut, mutta hinnat lienevät nousseet ainakin eräiden haluttujen lehtien kohdalla jopa

Keräily-sarjakuvalehtien hinnaston myyntihintatasolle, ehkä korkeahkojen ennakotarjousten vuoksi. Myynnissä oli tällä kertaa Kädet ylös-lehteä, Seikkailusarjoja, Sarjakuvalehteä, Kippari-Kallea, Aku Ankkaa, Korkeajännitystä sekä novellilehtiä nimeltä El Coyote ja Zorro. Aku Ankan vuoden 1952 kuuluisa Lumikkiläisnumero oli myynnissä ja kuuluu nousseen luettelohintaansa kuuteen sataan.

Järjestäjät eivät olleet tähän toiseen tilaisuuteen oikein tyytyväisiä, syiksi tilaisuuden laimeuteen arveltiin edellisen huutokaupan ajallista läheisyyttä sekä tulollaan olevaa joulua.

Ja jälleen, sunnuntaina helmikuun 3. päivänä, oli samojen järjestäjien sarjakuvahuutokauppa, josta lehtemme painoon mennessä emme ikävä kyllä ole onnistuneet saamaan tarkempia tietoja.

Mutta eletään toivossa. Ehkäpä jo seuraava Info tuo tiedonjanoisille runsaasti uutisia sekä tästä että Sarjakuvaseuran omasta huutokaupasta - josta muutten enemmän toisaalla tämän lehden palstoilla. HK

Sippolan opisto, Sippolan kirjasto-
lautakunta ja Suomen Sarjakuvaseura jär-
jestivät Sippolan pääkirjaston tiloissa
kaksipäiväiset populaarikulttuuripäivät.

Lauantaina 20. päivänä Ilpo Hakasalo
piti levypakinan tangosta, Eero Nokela
puhui pop-musiikin markkinoinnista ja
lehdistökirjoittelusta, Osmo Jokinen esit-
teli populaarikulttuuria numeroiden va-
lossa ja Arto Kytöhonka veti rajaa viih-
teen ja niin sanotun kulttuurin välille.
Lisäksi musisoivat Veikko Lavi ja Äimä-
yhtye. Sunnuntaina luki Heikki Kaukoranta
juttunsa sarjakuvista puhumisesta ja sar-
jakuvien aiheuttamista toimenpiteistä,
Jukka Kajava puhui TV-viihteestä, Jukka
Rislakki amerikkalaisesta popmahdistista,
päätoimittaja Jorma Kurvinen (Kolmio-kir-
joista) jutteli Nyyrikkien maailmasta
sekä lopuksi Anni Polva omasta kirjaili-
jantiestaan. Musiikillisesta puolesta
huolehti sunnuntainakin, 21. pnä, Äimä.
Väkeä oli tähän inspiroivaan ja onnistu-
neeseen kulttuuritapahtumaan kumpanakin
päivänä kokoontunut kirjaston täydeltä.

ILTOJEN KUVIEN PIIRTÄJIEN PÄIVIEN TARKOITUK-
SENA ON KOOTA JO TOISEN KERRAN NS. PILA-
PIIRUSTUSHARRASTUKSEN OMAKUNNAT JA
TÄSSÄ HARRASTUKSESSAAN LAHJAKKUUDETTA OSOIT-
TANEITA PIIRTÄJIÄ MAAN ERI PUOLILTA JYVÄS-
KYLÄÄN SAAMAAN OHJEITA, NEUVOJA JA VIRIK-
KEITÄ SEKA TOISILTAAN ETTÄ ALAN PARHAILTA
PÄÄTÄMIEHILTÄ JA ASIAANTUNTIJOILTA.

PÄIVÄT TOTEUTETAAN JYVÄSKYLÄN KESÄSSÄ
YHTEISTYÖSSÄ SUOMEN NUORISON LIITON JA
SUOMEN SARJAKUVASEURAN KANSSA. JÄRJES-
TÄMISKUSTANNUKSIEN PEITÄMISEKSI OSAKSI
ON SAATU SUOMEN KULTTUURIRAHASTON
RAKRAHA. PÄIVIEN JOHTAJANA TOIMII VEIKKO
SAVOLAINEN

OSANOTTOAJAT VALITAAN HAKEMUSTEN JA
TYÖNÄYTTÖIDEN PERUSTEELLA. HAKUAIKA
PÄÄTTYY 20.3.1974. OSANOTTOMAKSU ON
20 MARKKAA.

Lokakuun 18. päivänä 1973 kuoli Yh-
dysvaltain kenties lahjakkain sarjakuva-
taiteilija Walt Kelly, Pogon luoja, Los
Angelesissa 60 vuoden ikäisenä. Kuolin-
syynä oli sokeritauti. Philadelphiassa
25.8.1913 syntynyt Kelly, joka toimi mm.
Disneyn studioiden piirtäjänä osallistu-
en Fantasia -elokuvan eräiden jaksoiden
laatimiseen, loi Pogo -opossunista ker-
tovan sarjakuvansa vuonna 1949. Kelly
oli siitä harvinainen amerikkalaiseksi
sarjakuvantekijäksi, ettei hän koskaan
kaihtanut pistämästä sarjaansa mitä il-
meisimpiä viittauksia ajankohtaiseen po-
liittikkaan - aivan tavallista oli että
yhdyysvaltain näkyvimpiäkin poliitikot
heiluivat mukana Okefenokee -suon tapah-
tumisissa eläinhahmoiksi naamioituneina.
Niinpä, ellen eläinhahmoja vikaan tunnis-

ta, Spiro Agnew esiintyy kirjassa
Impollutable Pogo hyeenan hahmossa.

Kellyn kuoleman jälkeen Pogoa jatka-
vat hänen leskensä ja poikansa, edellinen
käsikirjoittajana, jälkimmäinen piirtäjä-
nä.

Etelä-Afrikan lahjakkaimpana poliit-
tisena pilapiirtäjänä pidetty David
Marais kuoli hiljattain vain 48-vuoti-
aana. 20 vuotta hän vastusti apartheid
politiikkaa piirtämällä englanninkieli-
seen Cape Times -lehteen, pilkkasi maan
vallanpitäjiä ja ehdotti haisunäätä
kansalliseläimeksi. Eräissä piirrokses-
sa pappi sanoi mustalle miehelle, että

tietysti tämä saa polvistua kirkon lattialle kunhan tekee sen pesuriepu kädessä. Marais saattoi tehdä työtään vain sen takia että hän oli valkoinen. Arveltiin, että mm. Maraisin piirrosten takia pääministeri Vorster on ryhtynyt valmistelemaan maan lehdistölain tiukentamista.

Italialainen Sergio Tofano, modernin sarjakuvan uranuurtajia, kuoli lokakuun 28. päivänä 1973 syntymäkaupungissaan Roomassa.

Tofano, taiteilijanimimerkki Sto, oli syntynyt 20.8.1886. Tunnetuimman sankarinsa herra Bonaventuran Tofano loi 1917 kuuluisaa Corriere dei Piccoli -nimistä lastenlehteä varten.
HK

SARJAINFO ENSIKERRALLA

Walt Disneylle ja hänen laitostensa tuottamolle omistautuvia kirjoituksia. Sarjakuvakirjojen arvosteluja. Uusia lehtiä.

Ja paljon, paljon muuta! Kannattaa odottaa! Kertokaa ystävillemmekin, että Sarjainfo tulee taas pian!

ENGLISH SUMMARY

Kirsti Brandt, Tarmo Koivisto and Hannu Virtanen survey the present condition of animated cartoons in Finland and tell

prices paid in the auctions were Fmk 4-40 per issue. In general the prices paid were only about one third of those